

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਈਮਜ਼

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ)

VOL- 11 No. 279 October 11, 2017

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771

Ph 510-516-3536

(Yuba City) 530-315-1020

www.pardestimes.com

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਪਰਧਿਤ

pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ

ਦਰਿਜ਼ਨੇ (ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ /ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੁਥੇ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤਕ 15 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅੱਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਪਾ ਵੈਲੀ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜੈਰੀ ਬ੍ਰਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾਪਾ, ਸੋਨੋਮਾ ਅਤੇ ਯੂਬਾ 'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਵਜੂਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਇਰ ਬਿਗੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਕਿਮ ਪਿਮਲੋਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਲਗਭਗ 1500 ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 9 ਤੋਂ)

ਸਰਬਜੀਤ ਬਿਆੜਾ ਤੇ ਕਵੀ ਰਾਜ ਵੱਲ ਫੇਤੀ ਹੀ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਬਿਆੜਾ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਾਲੇ ਬਿਆੜਾ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਰੋਇਲ ਕਿੰਗ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਐਕਟਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਕਵੀ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 2018 ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਵੀ ਰਾਜ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਕ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹਾਲੇ ਸੰਕੇਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ 1 ਜਾਂ 2 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ, ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨੇਪਰੇ ਚਾਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ੍ਰੀ ਕਵੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਬਿਆੜਾ ਤੇ ਕਵੀ ਰਾਜ ਅਗਲੇ ਪਤਾਅ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਹੋਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਚੇਤੇ ਰਹੋ

ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੱਸਿਆ ਕੇ ਬਿਆੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਮੰਨੀ ਹੈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਵੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮੰਨੀ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਬ

ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਵੱਲੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ 2017 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਵਰਲਡ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਹੋਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਫ਼ਾ 11 'ਤੇ)

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

A-1 INTERIOR DECORATION INC.
BEST PRICES IN THE BAY AREA

- KITCHEN CABINETS
- GRANITE COUNTERTOPS
- SINKS & FAUCETS
- HARDWOOD & LAMINATE FLOORS
- DOORS AND WINDOWS
- REMODLING & NEW CONSTRUCTION

FREE ESTIMATES

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555

Visit our showroom NOW!!!

3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

Global Green
INSURANCE AGENCY
of the Bay Area, CA

Auto, Home, Business, Life, Workers Comp.

ਵਧੀਆ ਭਾਅ, ਚੰਗੀ ਕਵਰੇਜ
ਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St #230, Union City, CA 94587
Lic.#0F34231
MANN@GGIAUSA.COM Ph: 510-487-1000

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ

ਗਫ਼਼ੂਜ਼ੀ ਸਟੋਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ **ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ** **ਸੈਕਰਮੈਂਟ ਦਫ਼ਤਰ** **ਫਾਰਸ਼ਨ ਦਫ਼ਤਰ**

44790 S. Grimmer blvd. # 204 Fremont, CA 94538 510-657-6444

37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372 Sacramento CA-95691 718-533-8444

2945 W. Capitol Ave. West Near Costco Fresno, CA 93722 916-372-4448

4491 w. Shaw Ave # 300B phone 559-271-5511

Joshi Law Firm
Attorneys at Law ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

www.joshilawfirm.com info@joshilawfirm.com

ਇਮੀਗ੍ਰੋਸ਼ਨ ਫਿਲੋਰੈਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਡ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਪਟੀਸ਼ਨ
ਸਿਸਟਮ ਸਿਸਟਮ ਸਿਸਟਮ ਅੰਡਰਨ ਕਾਰਡ ਅਫ ਸੈਟੋਪ
ਫੈਮਲੀ ਪਾਰਿਸ਼ ਵਿਆਹ ਦੇ ਭੱਡਾ ਜਾਂ ਖਰਚਾ ਭੱਡਾ ਜਾਂ ਖਰਚਾ

TANVIR JOSHI
SBN: 302226

(559) 312-0083 (O) (888) 630-1230 (F)

516 W. SHAW AVE STE 200 FRESNO, CA 93704

Century 21
M&M and Associates

Office (209) 249-6538, Fax (209) 624-5415
Cell (209) 470-6321
Avirdi@c21mm.com, www.c21mm.com
Each Office is independently Owned and Operated
1246 W. Lathrop Road Manteca, CA 95336

Amrik Virdi REALTOR
CalBRE# 01849986

See me today and get the discounts and service you deserve

Gurbinder S Mavi
Insurance Lic# OF22244
Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

State Farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

AUTOBAHN
Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality

ਗੱਲੋਗ ਅਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖੋ

Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com

778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

Punjab Insurance Brokers Inc.
www.punjabiinsurance.com

COVERED CALIFORNIA

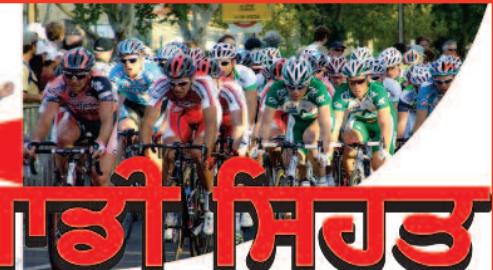
DBA in CA Punjab Financial & Insurance Services

MONEY BACK LIFE INSURANCE
MONEY BACK CRITICAL ILLNESS INSURANCE
MONEY BACK DISABILITY INSURANCE

DENTAL INSURANCE & VISITORS INSURANCE

Call: 1-888-978-6522

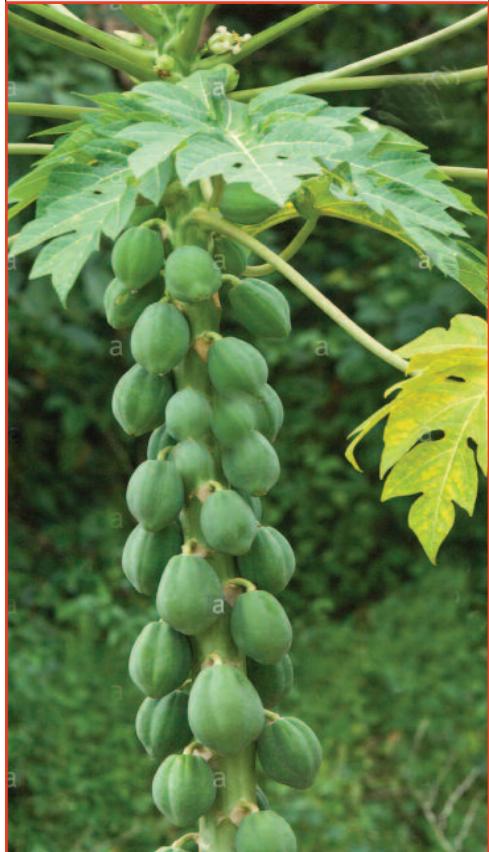
Inderjeet S Mann
CA Lic# 0127763

ਪਪੀਤੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਡੇਂਗੂ ਏਡੀਜ਼ ਨਾਂ ਦੇ ਮੱਛਰ ਦੇ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਕਤ ਰਹਿੰਦੇ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਗ ਵਿਚ ਪਲੇਟਲੈਟਸ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਸਿਰ ਦਰਦ, ਜੋਤਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਬੁਖਾਰ ਆਉਣਾ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਬਲੱਡ ਟੈਸਟ ਕਰਕੇ ਇਸਦੇ ਇੰਫਾਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਚੂਕ ਦਵਾਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਹਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਨੁਸਖੇ ਡੇਂਗੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਪੀਤੇ ਦਾ ਪੱਤਾ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਅਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਪੀਤਾ ਇਕ ਫਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਅੰਸਥੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਪੀਤੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵਿਚ ਪਲੇਟਲੈਟਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਗਜਬ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ

ਅੰਟੀ-ਮਲੇਰੀਆ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਡੇਂਗੂ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਦੇਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਪਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 400 ਡੇਂਗੂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 200 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਆਮ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਪੀਤੇ ਦੇ ਪੱਤੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਲੇਟਲੈਟਸ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਇਡ ਇਫੈਕਟ ਵੀ ਘੱਟ ਸਨ।

ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ਇਸਤੇਮਾਲ

ਏਡੀਜ਼ ਮੱਛਰਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਡੇਂਗੂ ਰੋਗ ਵਿਚ ਪਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਦੇ ਜੂਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਧਮ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਸੁਕਾ ਲਈ। ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋ ਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 2 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਬਾਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਣੀ ਅੱਧਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛਾਣ ਲਈ। ਇਸ ਜੂਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਨਾਲ ਡੇਂਗੂ ਰੋਗ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਆਉਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਦਦ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਡਾਇਬਟੀਜ਼, ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸਰ, ਹਾਈ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਅਤੇ ਓਬੀਸਟੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹੋ। ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਕਦੀ ਵੀ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਪਤਾ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ ਪਾਸ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਟਿਪਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਕਤ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕੋ।

ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਉਦੋਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਖੂਨ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਪਾਉਂਦਾ। ਦਰਅਸ਼ ਖੂਨ ਵਿਚ ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਯਤਕ ਹੈ। ਪਰ ਨੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਬਲੱਡ ਫਲੋਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਡੈਮੇਜ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਰੋਨਰੀ ਆਰਟਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਬਲਾਕੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਆਰਟਰੀਜ਼ ਦਿਲ ਤੱਕ ਖੂਨ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਦਾ ਰਿਸਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਛਾਡੀ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਭਾਰੀਪਣ ਅਤੇ ਜਲਣ ਬਾਂਹ, ਗਰਦਨ, ਜਬਚੇ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਦਰਦ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ ਸਿਰ ਖਾਲੀ-ਖਾਲੀ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ ਉਲਟੀ ਆਦਿ ਲੱਗਣਾ। ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੋ?

ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ-ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਲੱਛਣ ਹੈ ਛਾਡੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਜੋ

ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਖੱਬੇ ਮੌਹੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਥਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੌਹੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿਚ। ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਹੋਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਬੂਲੈਸ ਨੂੰ ਫੌਨ ਕਰੋ।

ਫਿਰ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਟਾਈਟ ਕੱਪਤਾ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਟਾਈ, ਕੋਟ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਉਤਾਰ ਦਿਓ।

ਤੁੰਘਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਇਸ ਨਾਲ ਫੇਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

300 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਐਸਪਿੰਨ ਚਬਾਅ ਲਵਾ।

1 ਗੋਲੀ ਨਾਈਟ੍ਰੋਗਲਿਸ਼ਿਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜੀਬੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਲਵਾ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ 15 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਗੋਲੀ ਜੀਭ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਲਵਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਬੂਲੈਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਜ਼ੋ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣੇ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

3. ਰਾਈਸ ਬਾਨ ਆਇਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖਰਬਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸਟੋਂਡੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤੌਲ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ 42 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਐਨ. ਡੀ. ਐਲ. ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ 62 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

4. ਸਵੀਟ ਕਾਰਨ ਫੋਲੇਟ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ9 ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੋਮੋਸਿਸਟੀਨ ਲੈਵਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬੈਲੈਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਬਲੱਡ ਵੈਸਲਜ ਨੂੰ ਡੈਮੇਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਫੋਲੇਟ ਦੀ ਉਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਲੈ ਕੇ 10 ਪ੍ਰੈਸ਼ੇਟ ਤੱਕ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰੀਨ ਕੋਫੀ ਦਿੱਦੀ ਹੈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਬੀ ਫਾਇਦੇ

ਬਦਲਦੇ ਲਾਈਟ ਸਟਾਈਲ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਗਰਕਾ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਤੇ ਪੁਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੀਣਯੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਡਿਟਾਕਸ ਕਰ ਰਹਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਹੇ

ਫਰਜ਼ਨੋ ਅਤੇ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ 'ਚ ਹੋਇਆ ਨਵੇਂ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਜ਼ਹਾਹਾ..!

ਫਰਜ਼ਨੋ, (ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਫ਼ੀਕੇ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਅ- ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 'ਲਾਗ ਬੁੱਕ' ਲਈ ਮਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਤੇ ਲੰਮੇ ਰੂਟ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਰਾਂ ਵਲੋਂ 4

ਐਕਸੀਡੈਟਾ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗੀ ਪਰ ਡਰਾਈਰ ਜਿਹੜੇ ਇਨਰ ਅਪਰੋਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਵਾਧੂ ਬੋਝ

ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਡਰਾਈਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਡੀਜ਼ਲ ਵਧਣ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮੁਆਵਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਡਰਾਈਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਇੱਜਤ ਮਾਣ

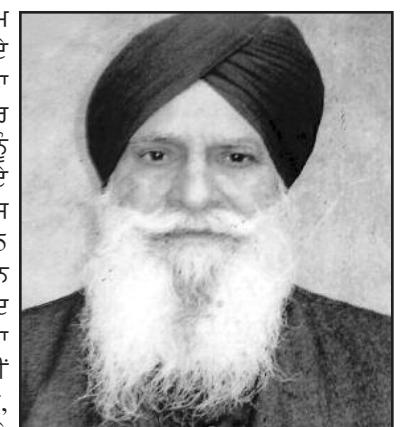
ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਫਰਜ਼ਨੋ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਜ਼ਹਾਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

18 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰਾਂ ਲਈ ਇਲੈਕਟਰਾਨਕ ਲਾਗ ਡਰਾਈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਡੀ.ਏ.ਟੀ. ਡਰਾਈਰਾਂ ਦੇ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਘੰਟੇ ਟਰੈਕ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਨ ਡਰਾਈਰ 1930 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੇਪਰ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਵਰਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੈਡਰਲ ਮੈਂਟਰ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਈ.ਐਲ.ਡੀ. ਡਰਾਈਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਘੰਟੇ ਡਰਾਈਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਭਿਆਨਕ

ਟਰੱਕਿੰਗ ਇਡੰਸਟਰੀ 'ਤੇ ਪਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੇਲ ਡਰਾਈਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਡਰਾਈਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 14 ਘੰਟੇ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚੋਂ 11 ਘੰਟੇ ਡਰਾਈਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਆਨ-ਆਫ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਲੈਕਟਰਾਨਕ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਮੁਤਾਬਕ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਲਾਗ ਆਨ ਹੋਵੇਗੀ 14 ਘੰਟਿਆਂ ਮਹਾਰੋਂ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜਿਹੜੇ ਡਰਾਈਰ ਈ.ਐਲ.ਡੀ. ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚਾਹੇ ਡਰਾਈਰ ਖਤਰਨਾਕ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇ ਡਰਾਈਰ ਨੂੰ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਨੋ ਮੁਜ਼ਹਾਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਡਰਾਈਰ ਸਾਮਲ ਰਹੇ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਜ਼ਹਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੂਵਮੈਂਟ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਚੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਸਿਟੀ ਦੇ ਕੌਸਲ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਵੀ ਮੁਜ਼ਹਾਹਿਰ ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਨ ਦੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਫਿਲਿਆ। ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਸਿੱਖ ਕੁੰਨਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕੇ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਫਰਜ਼ਨੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਨ ਸਿੰਮ ਕੌਸਟਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਪਰ ਕਰਮਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਸਲ ਮੈਂਬਰ ਬਿੱਲ ਨਿੱਜਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸਜ ਜ਼ਰੀਏ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਨ ਨੇ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਾਸ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਨ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਉਹ ਇਸ ਈ. ਐਲ. ਡੀ. ਮੈਡਿੱਟ ਨੂੰ ਰੀ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੌਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਡਰਾਈਰਾਂ ਵਲੋਂ ਯੁਥ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਜ਼ਨੋ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੱਕ ਬਾਬ ਟੋਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੋਸੇਗਾ ਕਿ ਟਰੱਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਕੀ ਗਵਾਉਂਦੇ ਨੇ..!

ਆਲੀ ਧਨੌਲਾ ਨੂੰ ਸਦਮਾ, ਪਿਤਾ ਸਵਰਗਵਾਸ

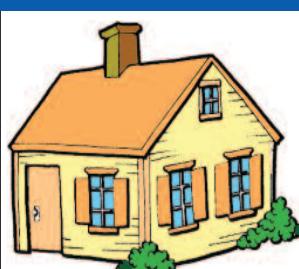

ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨੀਅਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ੍ਰੀ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਨੌਜਾ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2017 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨਮਿਤ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ 15 ਅਕਤੂਬਰ 2017 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਬਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਰਾਮਸਰ ਨੌਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਿੰਡ ਧਨੌਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸਪੱਤਰ ਦਵਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ (ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ) ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ ਜਾਂ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: 734-728-5983। 'ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼' ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਦਾਰਾ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਦੇ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹੈ।

ਸ: ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਫਰਜ਼ਨੋ- ਬਤੇ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਰਾਣਾ ਕਾਹਲੋ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾਤਾ ਸ: ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ ਸਿਤੰਬਰ 30, 2017 ਨੂੰ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ: ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਮਲਿਕ ਕੌਰ ਕਾਹਲੋ ਸਨ। ਉਹ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਕਾਹਲੋ ਅਤੇ ਇਕ ਲੱਡੀ ਤੇ ਜ਼ਵਾਬੀ ਅਮਨਜ਼ੀਤ ਢੀਸਾ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੋਤਰੇ-ਪੱਤਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 1972 ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਛੇ ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ ਤੀਜੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ 7 ਅਕਤੂਬਰ 12 ਤੋਂ 3 ਵਜੇ ਬਾਬਦ ਦੁਪਹਿਰ Sunset Lawn Cemetery 4701 Marisville BLVD, Sacramento CA 95820 ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਅਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਸਟ ਸੈਕਰਮੈਂਟ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਣਾ ਕਾਹਲੋ ਜੀ ਦਾ ਫੋਨ ਹੈ 510-378-8560।

Low Rate Loans

Real Estate Loans

Construction Loans

Commercial Loans

Business Loans

Apartments Loans

Loans up to \$30 Million

Credit or income problems are welcome

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਹੈਂਦਿ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਇਨਕਮ ਪੱਤ ਹੈ,
ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਬੱਸ ਇਕ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕਰੋ

For more information Call:-

(408) 307-6331

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweat Oberoi +91-98155-33933

ਸੈਕਸ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਜੋਸ਼
ਅਤੇ ਮਨਚਾਹਾ ਟਾਈਮ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਟੈਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤ
ਬਣਾਓ
ਵਾਲ ਝੜਨਾ
ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਲੋਰ ਬਿਬਰਾਏ

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ

ਰਜਿ. ਨੰ: 59/A/PB.

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣਿਆ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇਸ਼- ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧੁੰਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬੋਧੀ ਅਤੇ ਜੈਨੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂਚ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਫਿਜ਼ਾ ਤੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨੂੰ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਤਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਹਰ ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਝੁਲਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸ਼ਕਤੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੋਣ ਦੇ ਤੁਲ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੱਖਲ ਦੱਸਣਾ ਨਿਹਾਇਤ ਗਲਤ ਸੋਚ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਹਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾਲੀ ਵਰਗੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਮੌਕੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ-ਖੇਤਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਉਤਸਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਵੇਂ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਵੱਧ ਦੋਸਤਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਟਾਕਿਆਂ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਅੱਗੋਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਸਦਕਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬੋ-ਹਵਾ ਉਤੇ ਕਿੰਨਾ ਸੁਖਵਾਂ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਮੁਕਤ, ਸਾਫ਼ ਸੁਧਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.

Editor in Chief & Publisher

e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771, Ph : 510-516-3536

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Pardes Times (2nd office)

Ranjit Kandola ,Managing Editor

530-315-1020, email-Kandola@macloans.net

Buta Ram Joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਬੰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ

'ਐਲਿਸ ਇਨ ਵੰਡਲੈਂਡ' ਵਿੱਚ ਰਾਣੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: 'ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰੋ, ਦਲੀਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾ।' ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਰਤ 'ਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭੱਦੇ ਅਸਹਿਣਸੀਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੰਨੜ ਰਸਾਲੇ 'ਲੰਕੇਸ਼ ਪੱਤ੍ਰਿਕੇ' ਦੀ ਸੰਪਾਦਕ ਗੌਰੀ ਲੰਕੇਸ਼ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੋਈ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟ ਰਾਏ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੀਂ ਕਿਨੇ ਪੱਖਪਤੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਗੌਰੀ ਲੰਕੇਸ਼ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਿਉਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਨਕਸਲਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਵੇ? ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਫਿਰਕੁ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ?

ਫਿਰ ਵੀ ਗੌਰੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇਪਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਅੱਜ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਅਸਹਿਣਸੀਲਤਾ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਡਰ ਤੇ ਦਾਦਾਗਿਰੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਅੱਜ ਹਰ ਗੱਲ ਲਈ 'ਹਾਂ' ਕਹਿਣਾ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦਾ ਧੈਮਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ? ਚਾਹੇ ਭਾਜਪਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਹਾਂ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਸਿੱਧਾਰਮੱਦੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਦੀ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਥੇ ਵਿੱਚ ਗੌਰੀ ਲੰਕੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਈ? ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਿਯ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮਿਤਰ ਕੇਰਲਾ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਸੰਘ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੁਪ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੀ ਐਨ ਭੀ ਏਂ ਭੀ ਏਂ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਤੇ ਵਿਰੋਧ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਚਨਸੀਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਸੀਲ ਮਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਕੀ ਹਿੰਦੁਵਾਦੀ ਬਿਗੇਡ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰੀ ਲੰਕੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕੇਦਾ। ਕੀ ਇਹ 'ਮੇਰੇ ਮੁੜਾਬਕ ਚੱਲੋ' ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ

ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਤਮਾਸਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰੇ ਦੋਵਾਂ ਵੱਲ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਜਾਂ ਨਿਰਾਵਰ ਹੋ ਦੇ ਹੋਰ ਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਭੁਕਾਅ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਕ ਅਸਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹਾਸਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਦੀ ਹਿੰਦੁਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੰਨ 2013 ਤੇ 2015 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਨੈਰਿਦਰ ਦਾਭੋਲਕਰ ਨੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਹਿਮ ਚਲਾਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਧਾਰਮਕ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ। ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪੁਸ਼ਕਾਰ ਜੇਤੂ ਲੇਖਕ ਐਮ ਐਸ ਕਾਲਬੁਰਗੀ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਹਿੰਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤਰਕਵਾਦੀ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਕ ਗੋਵਿੰਦ ਪੰਸਾਰੇ ਦੀ ਵੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣੇ-ਅਜਾਣੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੇਕ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਚੁਪ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਫਿਲਮਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਲੇਖਕ, ਵ

ਕਿਸ ਭਾਰਤ ਲਈ ਮੇਦੀ ਲਿਆ ਰਹੇ ਨੇ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਕ?

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਵਿਦਾਰ ਮੇਦੀ ਤੇ ਜਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਿਜੋ ਆਥੇ ਨਾਲ 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ-ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨੀਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੇਦੀ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੇ ਸੁਪੱਧੇ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਦੂਰੀ 524 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਭਰ ਗੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਏਅਰਪੋਰਟ ਹੈ ਤੇ ਇਥੋਂ ਹਰ ਦਿਨ 10 ਉਡਾਨਾਂ ਹਨ। 6 ਲੇਨ ਦੀ ਐਕਸਪੈਂਸ ਵੇਅ ਦੇ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਜਾਂਮਾਰਗੀ ਨੈਟਵਰਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਟਰੇਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੋਟ ਰਾਹੀਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਰੁਟ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਵਿਦਾਰ ਮੇਦੀ ਜਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨੀਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਦੋਤੌਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਕੁਲ ਲਾਗਤ ਇਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਈਗੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ 97,636 ਕਰੋੜ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਲਾਗਤ ਦੀ ਜੋ ਰਕਮ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਹਤ ਬਜਟ ਦਾ 3 ਗੁਣਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਉਹ ਮੁਲਕ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਦੇ 38 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਕ੍ਰਾਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹਨ। ਤੇ 2 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੇ ਤੰਦਰਸਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਬੋਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦੀ ਜੋ ਲਾਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ

ਬਜਟ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਠੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਇਥੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵੀ ਬੋਹੁਦ ਖਾਬ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ਈ ਉਦਯੋਗ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। 2005 ਵਿਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ

ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸੇ ਰੁਟ ਵਿਚ ਸੂਰਤ ਤੇ ਵੱਡੇਦਰਾ ਵੀ ਆਉਣਗੇ। ਵੱਡੇਦਰਾ ਦੀ ਦੂਰੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ 110 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਵੱਡੇਦਰਾ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਡਾਣਾਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਥੇ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਗਲੂਰੂ ਤੋਂ ਇਥੋਂ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਉਡਾਣ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 6 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਸੂਰਤ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ

ਛੱਡੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਬਦੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੀਅਂ ਬੱਸਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀਂ ਕਿ ਬੱਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਗਰੀਬਾਂ ਕੋਲ ਬਦਲ ਕੀ ਹੈ?

ਜਾਹਰ ਹੈ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਨਾਫਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਤੇ ਛਤਰਪਤੀ ਸਿਵਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਬੋਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਹੋਰਨਾਂ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ

ਸਪਾਈਸਟੇਜ ਬੋਇੰਗ ਫਲਾਈਟ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰਨਵੇ 'ਤੇ ਇਕ ਮੱਝ ਟਹਿਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਜਾਹਜ਼ ਉਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਮੱਝ ਰਨਵੇ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਟੂਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੋਇੰਗ 737 ਜਾਹਜ਼ ਦੇ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੱਝ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ

ਅਬਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਈ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਗਜਪਤੀ ਰਾਜ ਨੇ 2 ਘੰਟੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੂਰਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਕੰਕਰੀਟ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਟ ਦੀ ਦੀਵਾਰ।

ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਧੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੂਰਤ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੀਨੀਆ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੱਝ ਕਾਂਡ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਸਮਰਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਐਲੀਵੇਟ ਕਾਰੀਡੋਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਾਹਰ ਹੈ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁੰਖਿਅਕ ਆਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਦੀ ਮਾਰ

ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਰਥਵਿਸਥਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੌਕਾ ਹੈ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦਾ ਕਿ ਆਖਰ ਇਹਨਾਂ 3 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਪੁੱਜੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਸ਼ਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਰਚਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਸੰਕਟ ਹੈ, ਉਹ ਕੱਲ ਵੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਜੋ ਅੱਜ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਅਰਥਵਿਸਥਾ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰਾਂ 'ਚ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਮੌਕੀਆ ਲਗਾਤਾਰ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਹੀ ਉਲੜਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਓਨੀਂ ਵਾਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਨੇ ਸਿਰਦਰਦੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 500-1000 ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਬਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਚਨਾ ਭਰਦੇ-ਭਰਦੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਲੰਗ ਵਪਾਰੀ ਸੀ.ਏ. ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦਾ 1500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਲਈ 20 ਤੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਨੇ ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਦਰਜੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼

ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਸਿਕਟ: ਕੌਣ ਕੌਣ ਦੇਸ਼ੀ?

15 ਸੱਤਬਰ ਨੂੰ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਸਾਈਲ ਦਾਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਛਿੱਗੀ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਮਿਸਾਈਲ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਟਾਪੂ ਗੁਆਮ ਤਕ ਮਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਆਮ ਦੀ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰੀ 3430 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਲਿਜਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਵਾਂਗ-14 ਮਿਸਾਈਲ ਦੀ ਰੋਜ਼ 11000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਅਮਰੀਕਾ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ 12,0,540 ਸੁਕੇਅਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਖੇਤਰਫਲ (ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦੂਰਾਂ) ਅਤੇ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ 33 ਸਾਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿਮ ਜੰਗ ਉਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੀ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਹਮਲੇ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਕੈਂਬ ਦੇ ਅੰਤਰਮਹਾਂਦੀਪੀ ਮਿਸਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। 1945 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਸੀ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਸਲ, ਧਰਮ (ਬੁੱਧ ਧਰਮ) ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇੱਕ ਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਬ ਖਾਤਰ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਕੇ ਐਸਾ ਸੇਹ ਦਾ ਤੱਕਲਾ ਗੱਡਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। 1910 ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਕੋਰੀਆ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਨੇ ਕੋਰੀਅਨਾਂ ਉਪਰ ਅਭਮਨੀਖੀ ਜੁਲਮ ਕੀਤੇ। ਦੂਸਰੇ ਸੰਸਾਰ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਕੋਰੀਅਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਸੈਕਸ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ 9 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਸੌਵੀਅਤ ਰੂਸ ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਯੁੱਧ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੋਰੀਆ

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੱਲੇ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੂਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਓਲ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੋਣ ਆ ਗਿਆ।

15 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁਟ ਦਿੱਤੇ। ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਕਰ ਕੇ ਅਜਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਵੇਵਾਂ ਦੀ ਮਿਤਰਤਾ ਟੁੱਟ ਗਈ ਅਤੇ ਠੰਡੀ ਜੰਗ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। 24 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਰੂਸ ਨੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ

ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਿਗਮਨ ਰੀਹ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਮ ਇਲ ਸੁੰਗ ਨੇ ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਸਟਾਲਿਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਉ - ਸੇ- ਤੁੰਗ ਨੂੰ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਨਾਲੋਂ ਹਰ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਨ ਅਤੇ ਸੌਵੀਅਤ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਰਹੰਦ ਲੰਗਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਿਮ ਇਲ ਸੁੰਗ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਦੂਰ

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਦੇਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਕਿਮ ਇਲ ਸੁੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ 10 ਮਈ 1948 ਨੂੰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਗਮਨ ਰੀਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਅਨ ਫੌਜ ਨੂੰ ਟਰੋਨਿਗ ਦੇਣ ਲਈ ਬੋਡੇ ਜਿਹੇ ਫੌਜੀ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 1950 ਵਿੱਚ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ।

ਉਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਆਜੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਅਸਲੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਮਝਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੱਖਣੀ

ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਮਵਾਦ ਦੇ ਵਧਦੇ ਕਦਮਾਂ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਫਿਕਰ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

25 ਜੁਨ 1950 ਨੂੰ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਜੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਸਾਰੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ 'ਤੇ ਛਾ ਗਈਆਂ ਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਓਲ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਹੋਣ ਆ ਗਈ। ਪਰ ਸੱਤਬਰ 1950 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਮਾਂਡ ਹੋਣ ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ. ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ

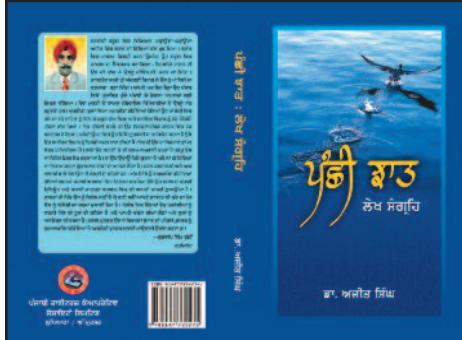
ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਚੀਨ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਰੂਸੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਚੀਨੀ ਫੌਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਅਮਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਈਆਂ। ਚੀਨੀਆਂ ਨੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਵਿਖਾਈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਨਾਟੇ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾ ਸੰਧੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਆਪੋ ਆਪੋ ਧਾਰੇ ਧਾਰੇ ਧੱਕੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਪਰ ਆਖਿਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 27 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸੰਧੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਤਰੀ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਮੁੜ ਆਪੋ ਆਪੋ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ ਕੋਰੀਆ ਤਥਾਂ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਓਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਥਾਈ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦਸ ਲੱਖ ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖ਼ਤ ਨਫਰਤ ਸਦਾ ਲਈ ਘਰ ਕਰ ਗਈ।

ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਧੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੌਜੀ ਅੱਡਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ। 1958 ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਰੂਸੀ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਤਾਵਿਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਆਪੋ ਬਚਾਲ ਲਈ 1961 ਵਿੱਚ ਸੌਵੀਅਤ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਧੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਟਮੀ ਜੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਵਜ਼ੂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਤਰਾਵਾਨ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਨੇ ਦਿਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਗਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਸਰਹੰਦ ਉਪਰ ਵਾੜ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਉਪਰ ਨੇਤੀਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕਾਬੂਲ ਦੀ ਸਰਪਸਤੀ ਵਾਲੀ ਟੀਟੀਪੀ ਅਤੇ ਬਲਚਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਆਰਸੀ (ਬੀਐਲਏ) ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ।

ਦੂਜਾ, ਜੇ ਅਫਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਆਗੂ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਅਫਗਾਨ ਅਮਨ ਸਮੱਤਾ ਕਰਨਾ ਲਗਪਗ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਨੀਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਰੈਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਗਸਤ ਲਈ ਸਹਿਯਤ ਕਰੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਨ ਅਫਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਆਗੂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਨੀਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਰੈਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਮਿਲ ਕੇ ਟੀਟੀਪੀ ਅਤੇ ਬੀਐਲਏ ਦੀਆਂ ਅਫਗ

ਅਨਿਕ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਨੀਦ ਲਾਲ ਜੀ ਗੋਯਾ

ਭਾਵ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ
ਸੱਚ ਦਾ ਸੀਸ਼ਾ ਹੈ ॥ (੧੨੪)

ਹੱਕ ਹੱਖ ਅੰਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ॥

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਰਵੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ॥੧੨੫॥

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਚ ਦਾ ਸੱਚਾ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ। ਦਰਵੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ॥ (੧੨੫) ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇ ਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੁਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਨਸੀ ਛਜ੍ਹ ਮੱਲ ਸੀ ਜੋ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ। ਗਜ਼ਨੀ (ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ੧੯੮੩ ਵਿਚ ਮੁਨਸੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਬਾਲਕ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਹੋਣਹਾਰ ਅਤੇ ਮੇਹਨਤੀ ਲਤਕਾ ਸੀ। ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸੌਂਕ ਸੀ। ਮੁਨਸੀ ਛਜ੍ਹ ਮਲ ਰਾਮਾਨੰਦੀ ਵੈਸ਼ਨੂ ਬੈਰਾਗੀਆਂ ਦਾ ਚੇਲੇ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਉਪਰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੰਖ ਮੱਤਾ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ। ਸਿੰਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਵਾਂ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਚ ਦਾ ਸੱਚਾ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ, ਦਰਵੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ॥ (੧੨੫) ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਨਸ਼ੀ ਛਜੂ ਮੱਲ ਸੀ ਜੋ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ। ਗੁਜ਼ਨੀ (ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ 1633 ਵਿਚ ਮੁਨਸ਼ੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਬਾਲਕ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਹੋਣਹਾਰ ਅਤੇ ਮੇਹਨਤੀ ਲੜਕਾ ਸੀ। ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਛਜੂ ਮੱਲ ਰਾਮਾਨੰਦੀ ਵੈਸ਼ਨ੍ਹ ਬੈਰਾਗੀਆਂ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਉਪਰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਰਮਸ਼ਾਲਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਹੋਣ ਕਾਰਣ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੈਰਾਗੀ ਗਰਆਂ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੰਠੀ ਪਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਛਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਾਬਲ ਕੰਘਾਰ ਅਤੇ ਗਜ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ੧੨ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੈਰਾਗੀ ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੰਠੀ ਪਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਸਾਹ ਜਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਮੁਨਸੀ ਛੱਜ੍ਹ ਮੱਲ
 ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਇਹਨਾਂ
 ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਹਜਾਦਾ ਦਾਰਾ ਸਿਕੋਹ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ,
 ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਦਰ
 ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ
 ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ। ਦਾਰਾ ਸਿਕੋਹ ਨੇ ਮੁਨਸੀ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ
 ਸਾਰੀਆਂ ਹਿੰਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਉਲੰਘਣ
 ਕਰਵਾਇਆ ਜੇ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ
 ਸਾਰੀ ਜੀ ਦੀ ਸਿੰਚਾਰ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੁਨਸ਼ਾ ਜਾ ਦਾ ਇੱਜਤ ਵਿਚ ਵਾਹਿਆ ਹੈ ਗਿਆ ।
 ੧੯੩੮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂ ਨੇ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਨੂੰ
 ਕੰਧਾਰ ਦੀ ਲਤਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਮੁਨਸ਼ਾ
 ਜੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗਜ਼ਨੀ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਕੰਧਾਰ ਜਿਤ ਲੈਣ
 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਡਾਨ ਲਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ
 । ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੇਵਲ ੧੭ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ

ਦੀਵਾਨ ਛੁੱਜ੍ਹ ਮੱਲ ੧੯੮੨ ਵਿਚ ਕੰਧਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮੁਸ਼ਾਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਨੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿਤਾ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਕਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬੇਗਾਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਾ ਮਾਲਾ ਅਸਬਾਬ ਵੇਚ ਵੱਟ ਕੇ ਨਕਦੀ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਚ ਆਣ ਪ੍ਰਤੀ-ਜਾਂਨਾ। ਇਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਵਧਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਰਧਾਲੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਵੀ ਸਿੱਖੀ ਵਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਧਿਅਨ ਨਾਲ ਬੁਧੀ ਹੋਰ ਸੰਵਰ ਗਈ, ਅਨੁਭਵ ਵਧੇਰੇ ਚਮਕਾਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗਾ। ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਸੁਖ

ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ
ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਨਦਪੁਰ
ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜ
ਗਏ । ਉਹਨੀ
ਦਿਨੀਂ ਅੰਨਦਪੁਰ
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ
ਮਾਥੇ ਵਾਲੇ
ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ
ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ
ਆਂਨਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦਾ
ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ।

ਭਾਕਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੂਰਾ
drsinghajit@gmail.com
585-305-0443

ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਛਾਰਸੀ ਦੇ ਆਲਮ ਸਨ
ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਛਾਰਸੀ ਦੀ ਰਚਨਾ
ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਕਿ ਬਵੰਜਾ
ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀ ਥਾਪ ਦਿਤਾ । ਆਪ
'ਗੋਯ' ਤੱਖਲਸ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ
ਸਨ । ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ੫੧੪ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ
ਬੰਦਗੀਨਾਮਾ ਲਿਖੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ
ਭੇਟਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ
ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾ ਜਿੰਦਗੀਨਾਮਾ ਕਰ
ਦਿਤਾ ਸੀ । ਸਾਲ 1683 ਵਿਚ ਦਸਮ ਪਿਤਾ
ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਨੰਦਪੁਰ
ਤੋਂ ਆਗਰੇ ਆ ਗਏ । ਪਰਤੁ ਇਥੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ
ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਢੰਗੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਸ ਅੰਦਰੂਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਗਏ । ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਜਾਣਿਆ । ੧੨੦੪ ਤਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰੂਪਰ ਹੀ ਰਹੇ । ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ :

੧. ਸਿੰਦਗੀਨਾਮਾ, ੨. ਛਾਰਸੀ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ-ਗੋਯਾ, ੩. ਛਾਰਸੀ ਵਿਚ ਤੇਸੀਨ- ਓ-ਸਨਾ ਅਤੇ ਖਾਤਿਮਾ ੪. ਛਾਰਸੀ ਵਿਚ ਗੰਜਨਾਮਾ ੫. ਛਾਰਸੀ ਕਵਿਤਾ ਜੋਤ ਬਿਗਾਸ ੬. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਰਹਿਤਨਾਮਾ ੭. ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਤਨਖਾਹ-ਨਾਮਾ ੮. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਜੋਤ ਬਿਗਾਸ ੯. ਛਾਰਸੀ ਵਿਚ ਦਸਤੂਰ-ਅਲ-ਇਨਸਾ ੧੦. ਅਰਜੂਲ ਅਲਫਾਜ਼ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜਿਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੰਦੇਤ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਬਾਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸਾਹ ਜੀ ਦੇ 1708 ਵਿਚ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਨੰਦੇਤ ਵਿਚ ਹੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤਲੇ ਸਮੇਂ ੧੨੧੨ ਵਿਚ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਨ। ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੰਸਾਰਪੁਰ ਦੇ 11 ਖਿੱਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ
ਥਾ। ਇਸ ਟਿੱਕਾ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਤੇ ਵੀ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ. ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ
ਦਿਲ ਦਿਲ ਦੀ ਸਾਡੀ ਵਾਲੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦਿਲਾ। ਜਿੰਨ੍ਹੇ

ਸਾਬਕਾ ਉਲੰਘੀਆਨ ਸਾ

ਸਟਾਕਟਨ (ਬਿਓਰੋ)- ਯੂਬਾ ਬੁਦਰਜ਼ ਹਾਕੀ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ
ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ
ਸਾਬਕਾ ਉਲੰਪੀਅਨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ
ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ। 17 ਤੋਂ 19 ਮਈ 2018
ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਤਿੰਨ
ਦਿਨਾਂ ਟੂਰਨਮੈਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਸਬੰਧੀ
ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਡਾਇਮੰਡ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ
ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ
ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸ੍ਰ.
ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ
'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਯੂਬਾ ਬੁਦਰਜ਼
ਹਾਕੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਾਖਲ, ਨੇਕੀ ਅਟਵਾਲ ਅਤੇ ਪਿੰਕੀ
ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਥੇਡ ਕਰੱਡੀ ਲਈ ਹੀ
ਅੰਗੇ ਹੋ ਕੇ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਗੋਂ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਵੀ
ਇਕ ਸਫ਼ਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਗਾਖਲ ਨੇ

ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਸ. ਸੌਢੀ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਜਦੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਲਾ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਫਰੀਮਾਂਤ

(ਪਿੰਡ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਲਾ, ਮੋਗਾ)
408-857-4455

ਇਹ ਗੱਲ ਆਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੰਮੇ ਪਰ ਗੁਆਂਦੀਆਂ 'ਚਾ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟ ਤੱਲੇ ਸਨ ਜੋ ਆਮ ਆਦਮੀ ਝੱਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲੇ ਹਨ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਹੀ ਬਹੁਤ ਚਿੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਪਵੇ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਚੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਤਕਲੀਫ਼ ਝੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੁਸਰੀ ਵਾਰੀ ਉਹੀ ਕਹਾਣੀ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੋਕਿਆ ਪਰ ਉਹ ਸਮਾ ਦਾ ਪਰਵਾਨਾ ਸੀ, ਜਲ ਗਿਆ ਪਰ ਪੈਰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਚਾਚੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਉਸਨੂੰ ਬਲ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਾਲੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹਰਕ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜੰਮੀਆਂ, ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਜੰਮੀਆਂ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੋਕਟ ਬਣਾ ਕੇ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਈ ਫਿਰਦੀ ਹੈ। ਜੀਪਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਟਿੱਕਰ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਟਰਾਲੀਆਂ, ਟਰੱਕਾਂ ਤੋਂ 'ਜੈ ਜਵਾਨ ਜੈ ਕਿਸਾਨ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨਾਲ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਸਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਵਸਾਈ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਮਾਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਫਾਂਸੀ ਨਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 110 ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸਨੇ ਪੁੱਛਣਾ ਸੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਰ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਜਿਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇਕ ਟੌਪੀ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਦਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਪਾਇਲਟਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉਥੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਸਤੂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਲਾਈਨ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਆਈ, ਉਸ ਵਕਤ:

We Gave Our Today
For Your Tomorrow

ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਣੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜਿੱਕੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸਾਂਡਰਸ। ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਰ ਕੇ ਢੀ. ਏ. ਵੀ. ਕਾਲਜ ਦੇ ਗੇਟ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਘੜੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਹੋ ਗਏ। ਦੋ ਦਿਨ ਪਿੱਠ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲਿਸ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਉਹ ਸਾਇਦ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਖਤਾਈ ਘਟਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਫੌਰਸ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਸਕੀਮ ਲਗਾਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵਤੀ ਚਰਨ ਵੋਹਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਾਮੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਭਾਬੀ ਦਾ ਰੋਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਲੀਨ ਸ਼ੇਵ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਕੇਸ ਵਟਾ ਲਿਆ। ਦਾਹੜੀ ਸ਼ੇਵ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਤੇ ਟੋਪੀ ਪਹਿਨ ਲਈ। ਉਹੀ ਟੋਪੀ ਵਾਲੀ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਭਗਤ

ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੀ ਵਿੱਚਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਪੂੰਝਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਖਤਾਈ ਘਟਣ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਇਕ ਤਾਂਗ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਇਕ ਜੋੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਰਗਾ ਦਾ ਸੱਤਾ ਪਿਆ ਬੰਚਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜਗੁਰੂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨੌਕਰ ਹੈ ਜੋ ਟੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੰਹ ਹਨੇਰੇ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਅਨਿਦਰੇ ਜਿਹੇ ਸਨ, ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਨਾਲ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰੀ ਨਿਕਲ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਵੈਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੁਰਗਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਭਾਬੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ 'ਦੁਰਗਾ ਭਾਬੀ' ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 'ਜਗਤ ਭਾਬੀ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ

ਦੇਵੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾ ਤਦ ਹੁਰ ਪਰੀ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਰ ਤੇ ਅਲਖ ਜਗ ਸੀਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੱਕਿਆ ਸੇਰ ਨੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੁੰਦਰੀ ਐ ਕੋਈ ਆ ਉਹਦੇ ਹੰਡੂ ਤੱਕ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਦੇਵੀ ਕੌਣ ਐ ਤੂੰ ਸਮਝਾ? ਅੱਗੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗੇਤਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਐ- ਤੇਰੀ ਹੋਵਣ ਵਾਲੀ ਨਾਰ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਵੇ ਮੈਂ ਲੜ ਨਹੀਂ ਤੇਰਾ ਛੱਡਣਾ ਮੈਨੂੰ ਕੱਲੀ ਛੱਡ ਨਾ ਜਾਹ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਪਈ ਉਡੀਕਦੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੋਤ ਨਿਭਾ।

ਸੁਣ ਸੁਣ ਬੋਲੇ ਸੁਰਮਾ ਮੱਖਣਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਿਦ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਰੱਖਣਾ ... ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮਾਂ ਆਈ ਸੈਂਟਰ ਲਾਹੌਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਸੀਖਾਂ ਦੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੇਖੇ ਅੰਖੀਆਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ ਦੇਖ ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਕਿਹਾਤੀ ਗੱਲ ਹੰਡੂ ਕੇਰਦੀ ਰੱਖ ਹੈਸਲਾ ਛੁਲਾ ਨਾ ਚਿੱਤ ਅੰਮੀਏ ਥਾਪੀ ਦੇ ਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਕਰਨਾ ਖੂਨ ਲੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਕ ਪੈ ਗਈ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਬਾਪ ਨੂੰ ਲਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਦੇਵੇ ਹੈਸਲਾ ਪਲੋਸੇ ਸਿਰ ਲਾਲ ਦਾ ਭੇਲ ਨਾ ਨੂੰ ਜਾਈਂ ਬੱਚਿਆ ਰੀਤ ਆਪਣੀ ਦੇਸ ਲਈ ਮਰਨ ਮਾਂਡਲੇ ਦੀ ਸਿੰਘ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਤੇਰਾ ਸੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਚਾ ਦੇਸ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੱਸ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਕਿੱਝ ਮਰਨਾ ਉਹ ਗਿਆ ਦੱਸ ਕੇ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਗਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਟੁੱਟਗੀ ਕੱਢ ਲਿਆ ਕੋਨਤੀ 'ਚੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਾ ਲਿਆ ਮੂਹਰੇ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਗਾਰਦ ਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸੋਰ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਨਾਰਾ ਇਨਕਲਾਬ ਸਿੰਦਾਬਾਦ ਦਾ ਫਾਂਸੀ ਦੇਤਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮਾ ਮਰ ਜਾਵੇ ਪਾਪੀ ਗੋਰਿਆ .. ਰਾਣਾ ਵਰਤ ਤਰੀਕੇ ਵਾਲਿਆ ਉਥੇ ਗਿਆ ਭਾਣਾ।

ਦੇਵ ਬਰੀਕੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਭੈਣ ਅਮਰ ਕੌਰ ਭੈਣ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਾਲਾ ਟੱਪਾ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਦੋਂ ਗੀਤ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮੰਤ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਵੇਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਿਆ ਪਰ ਮਾਣਕ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਅਕਸਰ ਗਉਂਦਾ ਸੀ: ਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ਅਮਰ ਕੌਰ ਭੈਣ ਦੀ ਵੀਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕਹਿੰਦੀ ਵੀਰਿਆ ਬੰਨਾ ਲੈ ਰੱਖਤੀ ਭੈਣ ਕੌਲੋਂ ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਬੰਨ ਰੱਖਤੀ ਪਲੋਸੇ ਸਿਰ ਭੈਣ ਦਾ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੱਥਕਰਤੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਜੇਬ 'ਚੋਂ ਸਗਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਫੋਟੋ ਸੀ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ, ਭੈਣ ਗੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਗਿਣ ਗਿਣ ਕੇ ਬਦਲੇ ਅਸੀਂ ਲੈਣੇ ਸਮਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਸਾਡੇ ਅੰਜੇ ਲੁਕੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਰਮੇ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੂਹਾਂ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਲਾਮ ਹੈ।

ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗਣਾ ਆਂ। ਰਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਵਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਹ ਟੋਪੀ ਪਹਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 'ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ' ਹੀ ਰਹੇਗਾ।
ਸੁਣ

ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁੱਚਾ ਮੌਤੀ ਸੀ ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਪਾਵਾ

ਦਸੰਬਰ 2004 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਮ-ਸਲੰਮਾ, ਤਕਤੇ ਜੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਫਿਰਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਪਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿੰਚ ਪਈ, ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਛੋਡੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹੁਕ ਆਈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਯਾਦ ਬੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੁੱਲਾਂ ਉਪਰ ਆ ਗਏ ਕਿ:

ਮਰਾ ਸ਼ਰ ਬਹਾਦਰ ਸੁਰਮਾ

ਜਰਨਲਾ ਦਾ ਜਰਨਲ
ਉਸ ਮੌਤ ਵਿਆਹੀ ਹੱਸ ਕੇ
ਓਹਦੇ ਦਿਲ 'ਤੇ ਰਤਾ ਨਾ ਮੈਲ
ਅੱਜ ਵੈਰੀਆਂ ਕੱਢ ਵਿਖਾਲਿਆ
ਹੈ ਪੰਜ ਸੜੀਆਂ ਦਾ ਵੈਰ।

ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸਿੱਕ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜੀਹੀ ਅਜੀਹੀ ਸਥਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਲੋਸ਼ਨ ਵਾਲੇਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਵਿਚ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਸ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘੱਲ੍ਹਾਰਾ” ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 9 ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਵੈਰ” ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ। ਕਿ-ਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ

ਮਨਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲੇ। ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਠੁੜਾਆ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸ. ਪਰਮਬੰਧਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਥਾਨਿਕ ਆਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਸ ਖਾਸ ਮਹਿਮਾਨ ਵੱਲ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਬੋਲਣਗੇ? ਉਹ ਉਠੇ ਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ

ਦੇ ਵਿਛੜਣ ਦਾ ਦਰਦ ਤੇ ਮੁੜ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਆਪ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੇ ਤੁਸੇ
ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦਿਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੋ? ਮੇਰੇ ਸਮੇਂ
ਸਭ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਝਣਖਣਾਹਟ ਉਠੀ ਤੇ ਸਭ ਨੇ ਸਰਬ
ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ
ਇਸਦੀ ਤੱਤ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਣੀ ਸੁਣੀ
ਕੀਤੀ, ਸਭ ਸਰੋਤੇ ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਪੱਤ ਗਏ, ਉਸ ਕੌਮੈਂ
ਦਰਦ ਨੂੰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਭ ਅੱਖਾਂ
ਨਮ ਸਨ, ਇਕ ਖਾਸ ਅਹਿਸਾਸ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਾ ਮਹੱਤ ਸੀ
ਉਹ। ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਦੇ-ਪੜ੍ਹਦੇ ਰੋ ਪਏ, ਸਭ ਰੋ ਪਏ
ਬੱਸ, ਉਹਨਾਂ ਹੁਣ ਆਖਿਰੀ ਬੋਲ ਬੋਲੇ ਕਿ :

ਮੇਰਾ ਡੁਬਿਆ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਗਾ

ਉੱਕ ਮੁਕੰਗਾ ਇਹ ਰਾਤ। ਕੈਸਾ ਕਵਿੰਤਾ ਸਾ ਇਹ। ਮੈਂਦੂ

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ
ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਭਵਿੱਖ
ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਚੰਸਦੀ ਸਗੋਂ ਇਸਨੂੰ
ਪੜ੍ਹਣ-ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ
ਮਹੱਲ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੇਂ
ਘੱਲ੍ਹਾਰੇ ਦੇ ਅਸਲ ਚਿੱਤਰ
ਪਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਜਿਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਦਾਂ ਦੀ
ਵਿਆਖਿਆ ਏਣੀ ਕਿਸੇ
ਹਾਰੀ-ਸਾਰੀ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ
ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਦਾਂ ਦੀ ਅਗੰਮੀ ਸਾਂਝ ਹੈ

ਐਡਵੈਕਟ ਜਸਪਾਲ
ਸਿੱਖ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ

ਐਡਵੈਕਟ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਝੁਰ

A black and white photograph of Dr. B.R. Ambedkar. He is shown from the waist up, wearing a dark beret, glasses, and a light-colored shawl over a dark kurta-pajama. He has a white mustache and is looking slightly downwards and to his right. In his left hand, he holds a small cylindrical object, possibly a book or a pen. The background is dark and out of focus.

ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ
ਜਿਹੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਛੜੇ ਪੰਜਾਬਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਮੇਲ ਦਾ
ਕਾਰਨ ਬਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੋਲ ਕਿ
ਉਪੰਜਾਬ ਸਾਰਾ ਜੀਂਦਾ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ 'ਤੇ' ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦੀ
ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ ਨਾਲ
ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਸਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ
ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਦਵਿੱਤੀ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ ਪਾਰਫਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ

ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਜਾਂ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬਿਸ ਸਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਤਕਾਡਾ ਆਵਾ ਅੰਦਰਾ

ਟਵੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੂੰਘੀਆਂ ਤੇ ਵਿਅਪਕ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣਾ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ, ਕਿਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਾ ਸਕਿੰਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਬਣ ਵੀ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਕਾਵ ਸ਼ਹਾਰਿਕ ਦਾ ਮੇਤਾ ਕੋਈ ਬਿਤਾਵਾ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ

ਰਾਏ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਬਹੁਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਹਵਾ ਦੇ ਰੁਖ ਨਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਅਤੇ ਪਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋਤ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂ?

ਮੈਂ ਫਿਲਮ ਸਾਰਾਂ ਜਾਂ ਮੰਡਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਨਸੀ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਟੀ ਵੀ ਸਕਰੀਨ ਉਤੇ ਮੇਰਾ ਟਵੀਟ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਸੈਂਕਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟਵੀਟ ਨਾਲ ਚੱਕਰ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਅਸਿਹੇ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਤੈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਵਕੂਫ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਬੱਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਟਵੀਟ ਮੇਰੇ ਨਿੱਜਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਲਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ 'ਚ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕਦਰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੱਧ ਟਵੀਟ ਕੋਰਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵਨਾ ਵਧੇਰੀ ਕਿ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਟਵੀਟ 'ਚ ਨਾ ਵਿਚਾਰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਇਹ ਕਿਸੇ ਢੰਘੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੜੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਏਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਬਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਦੌਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਆਵੇਗਾ ਕੀਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੂਰੀ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਵਾਂਗਾ ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤੇ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ, ਜਿਹਤੇ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਤਾਤੀਆਂ ਵਜਾਉਣਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਬਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਚੱਪ ਰਹਿਣ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਅੱਜਕੁਲੁ ਜਦੋ ਮੌਦੀ ਤੋ ਲੈ
ਕੇ ਟਰੰਪ, ਹਾਲੀਵੁਡ ਤੋ
ਬਾਲੀਵੁਡ ਐਕਟਰਾਂ,
ਲੇਖਕਾਂ ਤੋ ਲੈ ਕੇ
ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਹਰ
ਕੋਈ ਟਾਵਿੱਟਰ ਉਤੇ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਐਚੀ ਟੀ

ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਤਾਂ ਸੁਣੋ ਵਾਇਨ
ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਟਵਿੰਟਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂ
ਨਹੀਂ ਹਾਂ? ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ 35 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ
ਟਵਿੰਟ 'ਤੇ ਟਵੀਟ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਵੈ ਕੇਂਦਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਂ, ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ
ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਤਾ ਜਾਂ ਇਕੱਲਾ ਤਵਿਣਾ ਪੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੀ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ
ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਨੀ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਇਨਕਾਰ ਜੋ ਵਿਵੇਕਹੀਨ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ
ਮੈਂ ਅੱਜ ਬਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ
ਮੰਨਦਾ ਕਿ 140 ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦਲੀਲ ਪੂਰਨ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ
ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਮਤਲਬ ਨਾ ਕੱਢ ਸਕੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ
ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋਂ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਜੇ ਵੀ
ਕਿਸੇ ਟਵੀਟ ਦੀ ਇਹ ਹੱਦ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਅਹਿਮ ਮੁੱਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ
ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਸਥਾਨ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੋ ਵਜਾ ਹੈ ਕਿ ਟਵੀਟ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਨਿੰਦਕ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ
ਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਕਸਰ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।
ਟਵਿੰਟਰ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਹੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ
ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਾਇਜ਼
ਕਰਾਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਰਥ
ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੁਫ਼ਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ
ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪਾਗਲਾਨਾ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ
ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅਕਸਰ ਕੁਝਤੀਆਂ ਦੀ
ਲੜਾਈ ਵਰਗਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਜੋ ਸਰਾਅਤ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਟਵਿੱਟਰ ਜਗਤ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਜਾਂ ਟਵਿੱਟਰ ਜਗਤ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਜਾਂ ਟਵਿੱਟਰ ਟਵੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਛੂੰਘੀਆਂ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਾ ਸਕਾਂਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਬਣ ਵੀ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਦਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਖ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਬਹੁਤੇ ਮੁੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮੈਂ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਹਵਾ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

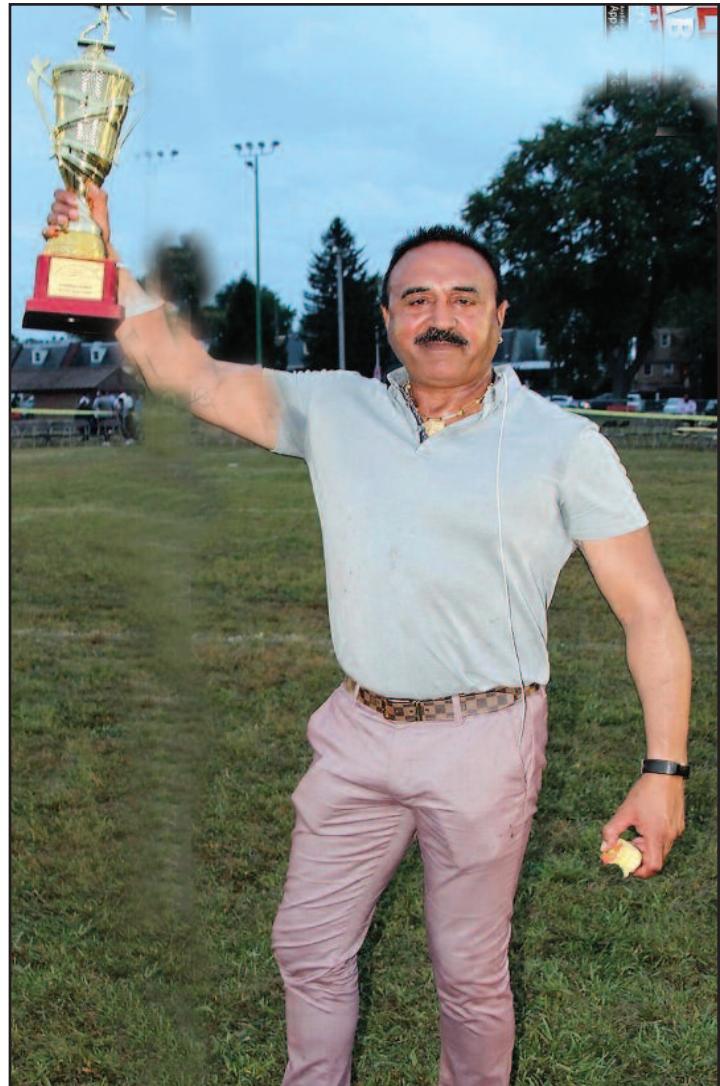
ਵੀ ਲੜਾਕੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਤੱਖਿਆ, ਸ਼ਾਇਦ
ਗਲੀ ਗਲੋਚ ਵਾਲੀ ਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈ ਅਜਿਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ— ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਲਾ ਪਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਹ, ਜਸ ਦਾ ਸਮਰੱਥਨ ਨਹੀਂ ਕਾਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਟਵਿੰਟਰ
ਜਗਤ ਦੇ ਰਵੈਂਡੀਏ ਜਾਂ ਟਵਿੰਟਰ ਜਗਤ ਦੇ ਰਵੈਂਡੀਏ ਜਾਂ
ਟਵਿੰਟਰ ਫਾਰਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹਨ।

ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਜਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬਿਚਲਾ
ਦੀ ਲੋਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਦਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਟਰੱਪ ਨੂੰ ਖਿੱਛਣ
ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਖਸ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਵੋਟ
ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਹਾਸਲ
ਕਰਨੀ ਚੈਹੀ ਹੈ।

ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੋ ਦੱਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਿਚ ਰਾਇਲ ਕਿੰਗ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਤਿਆ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ

ਪਿਛੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਰੋਇਲ ਕਿੰਗ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਨੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਖੇਡ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਤੇ ਰੂਬੀ ਹਰਖੋਵਾਲ, ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ, ਸੇਠੀ ਹਰਖੋਵਾਲ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਸੇਠੀ ਹਰਖੋਵਾਲ ਤੇ ਰੂਬੀ ਹਰਖੋਵਾਲ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਹਨ ਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ।

ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕਵੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ

ਸਰਬਜੀਤ ਬਿਆੜਾ, ਹੈਰੀ ਬਰਾੜ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ, ਕਵੀ ਰਾਜ, ਹਰਮਨ ਬਿਆੜਾ, ਸ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ

ਬਿਆੜਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡ੍ਰਾਇਰ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਵੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ

ਸਰਬਜੀਤ ਬਿਆੜਾ ਅਤੇ ਕਵੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ

ਸਰਬ ਬਿਆੜਾ, ਹੈਰੀ ਬਰਾੜ (ਕਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ) ਅਤੇ ਕਵੀ ਰਾਜ

ਹਰਮਨ ਬਿਆੜਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ, ਵਿਚਕਾਰ ਕਵੀ ਰਾਜ

A&A

AUTO AND BODY WORKS

Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

ਇਕ ਵਾਰ
ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਕਾ
ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ
ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ
ਲਾਭ ਲਓ

Free Estimates
Free Towing

Harmandeep
Singh

ਸਾਡੇ ਇੱਥੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ
ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine, Transmission, Body and Paint Work. We Sell Used Cars at a Good Price

1421 Industrial Pkwy West- F
Hayward, CA 94544

510- 733- 2222

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਗੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੈਕੇ ਸਭ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਸ਼ਲਿਨ

ਮੁਨ ਏਡੀਆਨ ਕੁਜੀਨ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

Preet Fabrics & Appliance

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਗੰਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਰੀ ਅਤੇ ਮੁੜਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸੋਰਵਾਨੀ ਅਤੇ
ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੱਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੋ, ਗੁਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: 510-797-7111 FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Onkar)

APPLIANCES **WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!**

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

ਪੂਜਾ ਅਕਾਲ ਕੀ ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਦੀਦਾਰ ਖਾਲਸੇ ਕਾ

ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ 38ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

5 ਨਵੰਬਰ 2017 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ ਵਧਾਓ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਆਸੀਸਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:- ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ:- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਲੜੀ 2 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ 3 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ 5 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7:30 ਵਜੇ ਨਵੇਂ ਟਾਈਮ ਮੁਤਾਬਕ ਭੋਗ ਪੈਣਗੇ ਜੀ।

2 ਅਕਤੂਬਰ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਬਿੱਧੀਪੁਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।

13 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੋਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਵੀਰਵਾਰ ਤੱਕ ਭਾਈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ (ਦੀਵਾਲੀ) :- ਅਕਤੂਬਰ 19 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 10:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ਅਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੀ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ:- 21 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 10 ਵਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਣਗੇ ਜੀ।

27, 28, 29 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੇ ਕਥਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ:- ਅਕਤੂਬਰ 28 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀ, ਇਸ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢਾਡੀ ਦਰਬਾਰ:- 31 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢਾਡੀ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ਜੀ।

ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ:- ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ 3 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ:- 4 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੋਲ ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਕੱਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ:- ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ 4 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੀ।

ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ: 11 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਹਸਤੀ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੰਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੈਕਚਰ ਸੈਸ਼ਨ- 1 ਵਜੇ ਲੈਕਚਰ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਹਰਸਿੰਦਰ ਕੌਰ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਅਤੇ ਡਾ. ਇਕਤਿਆਰ ਚੀਮਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਵੀ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ।

ਰੈਣ ਸਬਾਈ ਕੀਰਤਨ:- 4 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰੈਣ ਸਬਾਈ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 1.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।

ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ:- ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਗਿਆਨੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋਹਲ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ, ਭਾਈ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜਥਾ ਆਪ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ ਜੀ।

ਨੋਟ:- ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਬੂਟ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਯਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ, ਰਿਵਰ ਵੈਲੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 801 El Margarita Rd, Yuba City, CA 95993 ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਫਰੀ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ:

ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ (530) 673-9918, ਚੇਅਰਸੈਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ (530) 682-6444

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ (530) 682-9300, ਸੈਕਟਰੀ ਸ. ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਯੂ (530) 632-2899

ਖਜਾਨਚੀ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (530)-713-2805

ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੇ ਵਿਗਾਡਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਕਰੀਬ 65 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਭਾਰਤ ਹੈ ਵਾਂਗ ਮੁੰਦਰੀ, ਵਿੱਚ ਨਗ ਪੰਜਾਬ ਦਾ,' ਪਰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰੂਪੀ ਨਗ ਪ੍ਰਾਂਖ ਖਿਆ ਹੈ। ਸਿਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੌਜਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ੍ਹ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਦਹਿਸਤ ਦਾ ਮਹੱਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸਾਚਾਰ, ਉਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਪੱਖ ਖੱਲ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਏ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐਸਤਨ 2 ਕਤਲ, ਦੋ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ, ਚੋਰੀ ਦੀਆਂ 11 ਵਾਰਦਾਤਾਂ, 18 ਲਤਾਈ ਝਗੜੇ, ਹਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਗਵਾ, ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅੰਕਤਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀ ਝਪਟਮਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਗੁਬਾਰੇ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਣਗਿਹੜ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਨੌਕ ਤੋਂ ਖਤਾ ਹੋਵੇ।

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਰ ਮੁੱਹਲੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਟੀਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਮੁੱਹਲੇ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਕੇ ਵਰਜਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਹਣ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ੍ਹੁ ਹਨੇਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੇ ਸੌਂਸਿਆਂ ਨੂੰ ਝੰਬੂ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਲਾ ਕੇ ਵੀ ਚੱਚ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਅਤੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨਸ਼ੇਈਆਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਐਨੀਆਂ ਨਸੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਸੀਸ਼ੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨੇਤਿਉ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜਿਨੀਆਂ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮਾਂ ਨੇਤਿਉ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦੱਖ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ 'ਨਸੇ ਵੇਚਣ' ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ' ਕਹਿ ਕੇ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਮਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਬਿਮਾਰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਵਿਖ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਹਿਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬਰਕਤ ਖੋ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਠੰਢੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ 'ਜ਼ਮੀਰ ਵਿਹੁੰਣੇ' ਅਤੇ 'ਪਿਆਰੀਂ' ਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਕਿ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ।

गोलीआं, 15.87% कैप्सूल, 8.65% टीके अडे 4.85% गांजा दे चरम दी वरते कर रहे हन। पहिलां वँडे सहिरां विच पहुंचे 'सिटे' ने हुए पिंडां विच वी घुसपैठ कर लाई है। समाज उपर नस्तियां दे पै रहे मारू असर कारन मँसां विच इह सुआल युध रहे हन कि इह किहे जिहा विकास है जिसने समाजिक चुलां गी हिला के रेख दिंडीआं। सरदेखण विच इह गँल दी साहमणे आई है कि नसियां कारन वँय रहीआं बिमारीआं नुँ रोकण लाई दिंडीआं जांदीआं सिहउ सहुलं, इस दे सेवन कारन होईआं मेंडां दे मुआवजे अडे नसियां कारन पैदा होए वाले अपराधां नुँ रोकण उपर होए वाले खरच दा कुछ हिसा गी जे नसियां दी रेक्षाम 'उे खरच कीडा जावे तां इस बुराई नुँ ठेलिए जा सकदा है।

ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ
ਮੁੜਰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ, ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਚੋਰਾਂ ਨਾਲ
ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਿਥੇ ਮਹਿਲਾਂ
ਦੀ ਪੱਤ ਰੁਲ ਜਾਂਦੀ ਉਥੇ ਵਸਦੇ ਆਮ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ
ਸਿਰਫ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੇ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪੰਚਾਇਆ ਸਗੋਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਵੀ ਵਧੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ
ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ, ਧੀਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ
ਰਿਸਤੇ ਲੱਭਣੇ ਮੁਸਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰਕ ਤਰੇਤੀਂ
ਵਖੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸਹਿਜਤਾ, ਨਿਮਰਤਾ
ਵਰਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਨਦਾਰ ਰਵਾਇਤਿਾਂ
ਮਲੀਆਮੇਟ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ
ਬੀਅਰ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿੱਚ 209%, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਾਬ ਦੀ
ਖਪਤ ਵਿੱਚ 131% ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਸਰਾਬ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿੱਚ
67% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਿੰਦਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਹੱਥ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰ੍ਹ ਸਾਹਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਅਤੇ ਲੋਤਵੰਦਾਂ ਲਈ ਮੱਦਦਗਾਰ ਬਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਾਰ੍ਹ ਹਿਕਿਆਰਾਂ ਨੇ ਨਿਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਪੱਤਾ
 ਰੱਖਣ, ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਦੀ
 ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਗੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਨੌਜਵਾਨ ਪਰੀਪਾਗਵਾਂ ਤੇ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ।

ਹੈ। ਸਾਰੇ ਖਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਿਆਦਾ ਤਰ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ
ਸਮੇਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣਦੇ ਤੋਂ ਨਾ ਹੀ ਕਥ ਸੋਚਦੇ ਹਨ।
ਨਾਸਿਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਨ੍ਜਿਜ਼
ਪੈਲਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਮਾਡਮ ਦਿੰਦਾ

ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਸਾਹਮਣਾ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ
ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ
ਧੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਾ
ਸੀ। ਕਿਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹੌਲਦਾਰ ਦੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਰਵਸਤਰ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ
ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾਉਣ ਦੀ ਸਰਮਨਾਕ ਘਟਨਾ ਵੀ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।
ਕਿਤੇ ਮਾਸੂਮ ਲੜਕੀ ਦੇ ਉਧਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦਹਿਸਤ ਦਾ ਨੰਗਾ
ਨਾਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰੂਪ ਦੇ
ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਦਿਨ ਦਿਹਾਤੇ
ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਹ
ਕਾਰਾ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ਉਪਰ ਭੰਗੜਾ ਪਾਇਆ। ਕਿਤੇ ਬੇਹੁਦਾ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਛਾਇਰਾਂ
ਕੀਤੇ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ
ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ
 ਬਹੁਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਥੇ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।
 ਭੁਤਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਧਾਂਕ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਬਾਗੀਰ
 ਰੱਕ- ਟੋਕ ਹਵਾਈ ਛਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ
 ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲਿਸ਼
 ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨੁਸਾਇਸ ਅਤੇ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ
 ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸ਼ਗਨ ਦੇਣ ਉਪੰਤ
 ਸੁੱਖ-ਸੰਨ ਨਾਲ ਘਰ ਪਰਤਣ ਨੂੰ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲੱਗ
 ਪਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ
 ਨੂੰ ਗਾਸੀਏ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੱਡੀ ਧੱਤ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਨਿੱਜੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਲਈ ਅੰਦਰਾਨ 4.5 ਲੱਖ ਲਾਈਸੈਂਸ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਉਪਰ ਤਿੰਨ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਅੰਦਰਾਨ 80,000 ਹਥਿਆਰ ਹਨ।

ਗ੍ਰਹੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਪਣੀ
ਪੁਲੀਸ ਨਫਰੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਢਾਈ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਅੰਕਤਾ 7% ਦੇ ਨਿੱਤੇ ਪੁਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ
ਇਸ ਅਵਲਤੇ ਸੌਂਕ ਨੇ ਹੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀਆ
ਟੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 400
ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 57 ਟੋਲੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਆਏ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੱਗੋਤੇ ਹੋ ਕੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਖਡ਼ਕਾ
ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ
ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਗਰੋਹ ਅਗਵਾ, ਫਿਰੋਤੀਆਂ, ਲੁਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ,
ਕਤਲ, ਜ਼ਾਮੀਨਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਾਇਕ ਕਬਜ਼ੇ ਬੇਖੋਲ ਹੋ ਕੇ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਅਪਣੇ ਸੌਂਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮੰਤਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ
ਸਲਾਮਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ' ਅਤੇ
ਪਤਵੰਤੇ 'ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ' ਵਾਂਗ ਸਟੋਂਜ ਉਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ
ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬਚੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੁਖਾਂਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ
ਜਿੱਥੇ ਪਤਿਆਂ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ, ਉਥੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਢੌੜ ਨੇ
ਅਪਰਾਧ ਗਰਾਫ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1999-2000
ਵਿੱਚ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ 2295 ਮਰਦ ਅਤੇ 105
ਔਰਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਸਨ।
ਹੁਣ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਮੁਜ਼ਹਿਰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 19365 ਅਤੇ
ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖਿਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1265 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ
ਗਈ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ
ਤਿਸ਼ਾਵਿਜ਼ ਕਰਨਾ ਨੀਤ ਰਹੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭੁਨ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਕੇਰਦੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਠ ਬਣੇ
ਬੇਵੱਸ ਮਾਪਿਆਂ, ਚਿੱਟੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਮੋਏ ਸੁਪਨਿਆਂ
ਦੀ ਕਬਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਬਣਾਈ ਥੈਠੀਆਂ ਅੱਗਰਤਾ ਅਤੇ
ਬਾਪ ਹੀਣ ਹੋਏ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੰਤੂ ਪੂੰਛਣ ਲਈ
ਸਦਬੁੱਧੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ
ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਫੌਵਾਂ ਪੱਧਰਾਂ
ਉਪਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਉਸਾਰੂ ਜਨਤਕ ਲਹਿਰ
ਵਿਖੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਾਸ਼ੀ ਹੈ।

ਚੁਣ੍ਣਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਟਸਮੈਥ ਸੁਕੇਹਿਆਂ ਤੱਕ | ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲ

ਅਜਕੱਲੁ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹੋਏ
ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਸਿਆਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ
ਉਹ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਖ
ਦੇ ਫੋਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ ਅਣਗਿਣਤ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਇਨ੍ਹੇ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ, ਸੋਚ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। 1996 ਦੀ
ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਅਖਬਾਰ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਬਤਾ
ਹਿੰਮਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰੜੀ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ
ਸਾਈਕਲ ਰਾਹੀਂ 75-80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਮਾਰ ਦਿਨ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਤੱਕ ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ
ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਕਿ
ਭਵਿਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਆ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ
ਲਗ ਜਾਇਆ ਕਰੂਗਾ ਕਿ ਬੰਦਾ ਐਸ ਵੇਲੇ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਖਬਰ
ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੱਜੀ ਤੈਜਾਸੀ ਜੋੜੀ ਕਿ ਜੀ ਅਗਿਆ ਵੀ ਹੈ ਸਾਡਾ

ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖੀਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਕੜ ਲਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਘਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਗੁਆਚਿਆ ਫਿਚਾ - ਗੁਆਚਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਸਿਰਫ ਰੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੇ-ਚਾਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਾਣੇ ਤੋਂ ਭੌਨੀ ਦਾ ਪਾਣੇ

ਬਲੈਕਲਿਸਟ ਕਰਕੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਸ ਸਕੁਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੁੱਕਾ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਉਹ ਅਗਾਂਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਗਲੇ ਸਕੁਲ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਂਹ ਲੜੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਰੁੱਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਮੈਂਨੂੰ ਕੀ ਪਾਏ ਹੈਂ।

ਬਚ ਦੁਹਰ ਰਸਤ ਵਿਚ ਹਾ ਪਤ੍ਰ ਲਦਾ।
 ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਵੀਂ
 ਤਰਕੀਬ ਸੋਚੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਰੁਕੇ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਨਾ ਪਤ੍ਰ
 ਸਕਣ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਉਰਦੂ ਵਾਂਗ ਸੱਜੇ ਪਾਸੀਜ਼ ਬੱਥੇ
 ਵੱਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸੀਸੇ ਵਿਚ
 ਦੇਖ ਕੀ ਹੀ ਪਤ੍ਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਵਲੋਂ ਇਹ
 ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀਲਬੰਦ ਚਿਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ
 ਦੀ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਇੰਨੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ
 ਕਿ ਉਹ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਹੀਡ
 ਨਾਲ ਪੁੱਠੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ
 (ਜਾਨੀ ਸੜਾ 21, 'ਤੇ)

ALIEN TRANSPORT LLC YUBA CITY ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀਰਾ ਨੂੰ ਬਨਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ long haul ਲਈ ਟਰਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੜ ਹੈ ਜੋ Midwest, Detroit, Michigan ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

The image shows a blue octagonal sign with white text. At the top, it says "KANG TRANSPORT" in large, bold, blue capital letters. Below that, in a larger font, is "Kang Transport LLC". Underneath that, in a slightly smaller font, is "391 Industrial Drive". At the bottom, in a very large font, is "Yuba City, CA 95993". To the right of the address, there is a blue octagonal sign with the word "Cell" and the phone number "530-682-0781".

ਚੀਨ ਨੂੰ ਅੱਜ 'ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੀ ਯਾਦ ਕਿਉਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀ

ਸਿਆਸੀ ਪੰਡਿਤ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਏ 'ਬ੍ਰਿਕਸ' ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੇ 'ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ' ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਕਿਉਂ ਉਛਾਲ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਚੀਨ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 1962 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਅ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਚੀਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੌਣ ਕਰੇ? ਨੇਪਾਲ ਉਸ ਦੀ ਦਾਦਾਗਿਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਿੱਕਮ ਤੇ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੀਨ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਦਾ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਭੂਟਾਨ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਰਾਡਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਡੋਕਲਮ ਤਾਂ ਇਕ ਬਹਾਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸਿੱਕਮ-ਭੂਟਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ 'ਹਮਸਫਰ' ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚਮੁਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਚੀਨ ਦੇ ਤੱਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚਾਉ-ਐਨ-ਲਾਈ ਸਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਚੀਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਓ-ਤਸੇ-ਤੁੰਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰਵਟ ਬਦਲੀ ਤੇ ਮਾਓ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸਰਵੇ-ਸਰਵਾ ਬਣ ਗਏ। ਮਾਰਿ ਨੇ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਚਾਉ-ਐਨ-ਲਾਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾ ਲਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਿਸ ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ 29 ਅਧ੍ਰੇਲ 1954 ਨੂੰ ਚਾਉਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਘੱਟਿਆ ਸੀ, 1962 ਵਿਚ ਮਾਓ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਹੋਠ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਘਾਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਥਾਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰ. ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ 1964 ਵਿਚ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 'ਹਿੰਦੀ-ਚੀਨ ਭਾਈ-ਭਾਈ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚੀਨ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ 8 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ

ਪੰਚਸੀਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਖੁਦ ਠੁਕਰਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ ਅਜੇ ਤਾਂ ਪੰਚਸੀਲ ਸੰਧੀ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਕੀ ਸੀ।

ਨਹਿਰੂ ਇਕ ਭਲੇ ਆਦਮੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੀਨ ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੀਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਥਾਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਹਿਰੂ ਇਹ ਸਦਮਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਿਆ।

ਕਰਨਗੇ।

* ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

* ਆਪਸੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਿੱਤ ਦੇਖਣਗੇ।

* ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ।

* ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਸਾਂਤਮਈ ਸਹਿ-ਹੋਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ

ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਲੜਦੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੁਸ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨਗੇ।

ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝੇ, ਵਪਾਰ ਸਾਂਝਾ, ਆਂਵਾਂਦੁ-ਗੁਆਂਦੁ ਸਾਂਝਾ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਚੀਨ ਸੇਕਰ ਭੂਟਾਨ ਵਰਗੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ 'ਡੋਕਲਮ' ਉਤੇ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ 'ਡੋਕਲਮ' ਲਈ 1988 ਅਤੇ 1998 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਚੀਨ ਤੇ ਭੂਟਾਨ ਵਿਚਲੇ 29 ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

1961 ਦੇ ਭੂਟਾਨੀ ਨਕਸੇ ਵਿਚ 'ਡੋਕਲਮ' ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭੂਟਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਚੀਨ ਕਰੇ ਕਿ 'ਡੋਕਲਮ' ਤਿੱਬਤ ਦੇ ਡੋਂਗਲਾਂਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਾਂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਚੀਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਜੇ ਲੋਕ ਪੁੱਛਣ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਪੈਂਗਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਗਾ ਕਿ ਭੂਟਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੂਟਾਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਚੀਨ ਆਪਣੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਹੀ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਬੈਂਕੋਂ ਹੋਣੇ ਹਨ।

ਚੀਨ ਨੇ 1988 ਅਤੇ 1998 ਦੀਆਂ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚ 'ਡੋਕਲਮ' ਨੂੰ ਭੂਟਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਫਿਰ 72 ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਖੜੀ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ? 'ਡੋਕਲਮ' ਤਕ ਚੀਨ ਸੱਤਕ ਕਿਉਂ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ? ਤੇ ਫਿਰ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਕਿਉਂ ਖਿੱਚ ਲਿਆ? ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਸੀ? ਚੀਨ ਸੱਚੇ ਦੇਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਹੱਥ ਵਧਾਵੇ।

ਜੇ ਪੰਚਸੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣ ਚੀਨ ਸਿੱਕਮ (ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ 1442 ਨੂੰ ਹੋਇਆ) ਨੂੰ ਹੱਦੱਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵੀ ਨਾ ਸਮਝੇ ਕਿਉਂਕਿ 1962 ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਨਹਿਰੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਅੱਜ ਮੌਦੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਚੀਨ ਸੱਚੇ ਦੇਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਹੱਥ ਵਧਾਵੇ।

1954 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਸਿਆਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

1959 ਨੂੰ ਚੀਨ ਨੇ ਤਿੱਬਤ ਵਰਗੇ ਅਮਨ-ਪਸੰਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਤੋਂ ਕਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਪੰਚਸੀਲ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 29 ਅਧ੍ਰੇਲ 1954 ਦੀ ਪੰਚਸੀਲ ਸੰਧੀ ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਤੱਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚਾਉ-ਐਨ-ਲਾਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਪੈਂਗਿਆ ਹੈ।

* ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ (ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ) ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਕ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ।

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਚੋਂ ਚੀਨ ਨੇ ਇਕ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਤਿੱਬਤ ਨੂੰ ਹੱਤੋਂ ਕਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਤੇ ਚੀਨ 'ਡ੍ਰੈਗਨ' ਬਣ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ 'ਬ੍ਰਿਕਸ ਸੰਮੇਲਨ' ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਚਸੀਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ।

ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਪ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ।

1922 ਤੋਂ 2014 ਦਰਮਿਆਨ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਪਾਤੇ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਢੱਡੀ। ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਸ

(ਸਫ਼ਾ 17 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸਿੱਖ। ਕਰੀਬ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੇਡ ਪਹੁੰਚੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁਣ ਵਰਗ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਜ਼ਰੂਰ ਬੱਝਿਆ। ਵਕਤ ਨੇ ਅੰਗਤਾਈ ਲਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਾਲਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਕੂਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਮਰੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਹੁਣ ਵਰਗ ਰੰਗੀਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਇਸ

ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਰਾਤ ਵੀ ਰਹਿਣਾ

ਰੁੱਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਟਸਾਈ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਤੱਕ

ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਾਡਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਾਉਂਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੈਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਸਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਲਗ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਟੂਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ

ਪਿਆ ਪਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਨਾ ਸਿਲਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਨਿਰਾਸ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਪਰਤੇ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਅਚਾਨਕ ਐਲਾਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਸਕੂਲ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ

(ਸਫ਼ਾ 7 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਖੋਜ-ਕਾਰਜ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜਿਹੜਾ ਅਸਿਥੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਯਮਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ ਤੱਕ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕਾਂ, ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਆਂ-ਬੋਟੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਧਾਰਮਕ ਜ਼ਰੂਰ ਦੀ ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਉਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਦਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ? ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮਹਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਅਸੀਮ ਤ੍ਰਿਵੇਂਦੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਧਰੋਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਐਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਈਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਕਾਰਟੂਨਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਦੇਸ਼ਧਰੋਹ ਦੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬੇਲੋਤਾ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਭਿਨੇਤਾਤ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕਮਲ ਹਾਸਨ ਦੀ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਵਿਸ਼ਵਰਪਮ' ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਦੌਸ਼ੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਣਪਛਾਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮੁਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਲਾਏਗੀ ਤੇ ਸੁਥੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ।

ਅੱਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਪੇ ਬਣੇ ਹਿੱਸਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੇਖਕ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਵਿਚਾਰਕ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੰਨਿਆ-ਪ੍ਰਮੰਨਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਜ਼ਾਕ, ਵਿੰਗ, ਹਸੇ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਅਹਥਹੀਣ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਵਿਚਾਰ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਬਾਂ 'ਨੰਗੀਆਂ ਤਕਤਾਂ' ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ

ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਫਰਤ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੰਥ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਟੋਂਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਰੂਪ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਭੀਤ ਇਕਠੀ ਕਰੋ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾਪਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿਓ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਵਾ ਦਿਓ ਜਾਂ ਲੇਖਕ ਵਿਰੁੱਧ ਫਤਵਾ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਦਿਓ।

ਅੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਦੜ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਆਮ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅੱਗ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਨੰਤਕਾਲ ਤੱਕ ਫੁੱਟਪਾਊਂ ਤਾਕਤਾਂ

ਹੁਣ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਪੁੱਚ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰਖੋਜ ਤਕਨੀਲੋਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣੀ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਚਿੰਠੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਖਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਾਇਟ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਕਨਾਲਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੋਨੇ 'ਤੇ ਸੁਹਾਗੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਅਸਲ ਕੰਮ 'ਤੇ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੰਬੇ ਪਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਬਣੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵੀ।

ਦੇ ਸਿੱਖੇ 'ਚ ਫਿਸਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮਾ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇ? ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਟੋਂਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਰੂਪ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਭੀਤ ਇਕਠੀ ਕਰੋ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾਪਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿਓ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਵਾ ਦਿਓ ਜਾਂ ਲੇਖਕ ਵਿਰੁੱਧ ਫਤਵਾ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਦਿਓ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮਝ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਦਿੱਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਆਲੋਚਨਾ ਇੱਕ ਸੰਜੀਵਲੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੂੰ ਦੇਸ਼ਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਐਨ ਏ ਟੈਸਟ ਕਰਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਨਹੀ

“ਨਾਲੇ ਰੰਨ ਖੁਸ਼ੀ, ਨਾਲੇ ਕੰਨ ਪਾਟੇ, ਇਸ ਇਸ਼ਕ 'ਚੋ ਅਸਾਂ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਸੁ”

ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਥਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਹਰ ਪੱਥੋਂ ਲਾਹੌਰੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹੁ ਕਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸੋਅ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਅਵਾਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਦਰਸ਼ਕ ਹੁਣ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਚਸਕੇ ਲੈ ਕੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਵੰਜਾ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਤੇ ਕਦੀ ਉਹ ਚੈਕ ਮੋਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਠਿੱਬੀ ਲਾਉਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹਾਂ 'ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼' ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਅੱਡੇ ਉਪਰ ਕਵਜ਼ਾ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੀਡੀਏ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਚਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਿਚੋਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋਂ-ਵੱਖ ਪੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਚਟਕਾਰੇ ਲੈ-ਲੈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਢੋਂ ਮੇਜ਼ ਦੀ ਦਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੰਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮੀਡੀਆ ਸਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ 'ਮੈਸੈਨਜਰ ਆਫ਼ ਗਡ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਸਿਆਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਉਸ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਣ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੌਕੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤੇ ਤੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਉਘੀ ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਧ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਜਿਹਤਾ ਇਕਵੰਜਾ ਲੱਖ ਰੂਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਹਤਾ ਇਹ ਚੈਕ ਸਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਝਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੰਚਕਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਧ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਥੇ ਲਿਆਂਦੀ ਤੀਤ ਦੋ ਖਣ-ਪੀਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਗਲੀ ਲੋੜ ਲਈ ਹੁਣ ਇੱਕ ਦਮ ਨਵਾਂ ਗੋਅਰਾ ਲਾਉਣ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋੜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਰ ਗੇੜੇ ਵੀ ਪੈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਮਝਣੇ ਏਨੇ ਸੌਖੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਤਿਕੜਮ ਤੋਂ ਬਹੁਰੂ ਫਸ ਗਿਆ। ਫਸਦੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਧਨੀਤਰਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਬਚਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਥੇਡਾਂ ਉਸ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ, ਬਾਬੇ ਦੀ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਲੇ ਡੇਰੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਚੇਲਾ ਬਿਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੱਝੀ ਪੈਂਦਾਂ ਦਾ ਕੋਨ ਲੱਗਨਾ ਸਹਿਆ ਜਾ ਤਿਆ ਹੈ। ਸਨੌਰੀ

ਮੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਵੰਜਾ
ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਤੇ ਕਦੀ ਉਹ
ਚੈਕ ਮੌਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ
ਤਿੱਬੀ ਲਾਉਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹਾਂ
'ਮਹੱਪੁਰਸ਼' ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਅੱਡੇ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਪੱਕਾ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਵੀ ਏਦਾਂ ਦੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ
ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ-ਵਪਰਦੇ ਦੀ ਕਨਸੋਮ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ
ਇੱਕ ਧੱਤੇ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਹਣਾ-ਸੁੱਖਾ ਮੁੰਡਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੇ ਸਿੱਖ
ਪੰਥ ਅੰਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੰਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ
ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪੰਥਕ
ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਨਵਾਂ ਉਭਰਦਾ ਆਗੂ ਉਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਕੋਲੋ
ਲੰਘਣ ਵੇਲੇ ਮਿਲਣ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਬਾਬਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਉਹ ਮੰਡਾ ਉਸ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ
ਦੇ ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਉਠਾਣ ਦੇ
ਨਵੇਂ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੀਡਰ ਦੇ
ਫਰਜ਼ੀਦ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ
ਸਾਲ ਉਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਿੱਖੀ ਬੋਲੀ ਵਾਲਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ
ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਇੱਕ ਗੱਭਰ ਚੁਣ ਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਥਕਾਰ
ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਵਾਂ ਬਾਬਾ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੀ
ਵੱਧ ਚਮਕਿਆ। ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ
ਬਾਬੇ ਏਦਾਂ ਉਭਰਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਖੁੰਝੇ ਲੱਗਦੇ ਜਾਂ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ
ਵੇਖੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਉਠਿਆ ਬਾਬਾ ਜਦੋਂ ਪੰਥਕ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਮੁਹਰੈਲ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਆਗ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾ
ਪਛਾਣ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇੱਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ
ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸੌਖੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿ
ਸਕਣੇ। ਫਿਰ ਉਹੋ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖ ਲਈ। ਹੁਣ ਜੋ ਕੁਝ
ਸਿਰਸੇ ਦੇ ਆਂਦ੍ਰ-ਗਵਾਂਦ ਵਾਪਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ
ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਏਦਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸੂ ਮੱਲ ਉਰਵਾ ਆਸਾ ਰਾਮ
ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਇਹੋ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ
ਸਿੰਧ ਦੇ ਨਵਾਬਸ਼ਾਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਆਸੂ ਮੱਲ ਨੇ ਇੰ-
ਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਡੇਰਾ ਸੁਰੂ
ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਪੱਕੇ ਜੋਤੀਦਾਰ ਸਨ ਜਿਹਾਂ
ਨਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਣ ਮੰਗਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ
ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਟੋਲੀ ਉਥੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਕਾਂਗਰਸ
ਪਾਰਿਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡੇ ਖੜੀਆਂ ਵੇਂਟਾਂ
ਚੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੰਨੀਂ ਦਿੱਤੇ ਖਾਲਿਕ ਲੱਗ ਦਿੱਤੇ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਪਲਾਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਹ ਆਨੇ-ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ, ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਪਤ ਸੌਂਦੇ ਹੋਠ ਆਸਾ ਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਬਣਦੇ ਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪਲਾਟ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਪਲਾਟ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭੀ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਆਸਾ ਰਾਮ ਕੋਲੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਦ
 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਲਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਵਜੋਂ
 ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੌਕੀਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਆਸਾ ਰਾਮ ਨਰਿੰਦਰ
 ਮੌਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੌਰਚਾ ਖੁਲ੍ਹੇ ਥੈਨਾ। ਅੱਗੇ ਮੌਦੀ ਨੇ ਸਰਕ-
 ਾਰੀ ਅਫਸਰ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੇ
 ਆਸਰਮ ਹੇਠਲੀ ਸਤਾਹ ਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਛੁਡਵਾ
 ਲਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦੇ ਦਿਨ ਚੱਲ ਪਏ।
 ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਦਦ ਦੀ ਝਾਕ ਸੀ,
 ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁਫੇਰਗੜ੍ਹ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੀ
 ਮਦਦ ਕੀ ਕਰਨੀ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੇਸ ਕਾਂਗਰਸੀ
 ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਆਸਾ ਰਾਮ ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ
 ਕਾਰਨ ਉਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀ
 ਹੋਈ-ਬੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਤੇ ਕਈਆਂ
 ਨਾਲ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਨਿੱਹਾਂ
 ਲੀਡਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਹਲਾ ਸੀ। ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ
 ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਉਭਰਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ
 ਬਦਲੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ
 ਦੇ ਨੇਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ
 ਬਕਾਲਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਂ
 ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਲੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਧੁਨੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫਰੰਸ
 ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 'ਕੈਮਲ ਐੰਡ ਦ ਮਰਚੈਟ'
 ਦੀ ਪੁਗਾਣੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਉਠ ਨੂੰ ਵੱਡਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ
 ਭੁੱਲ ਜਿਵੇਂ ਵਧਾਰੀ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੀ ਪੱਈ ਤੇ ਫਿਰ ਉਠ ਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਹਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ
 ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਬਾਬੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
 ਸਿੰਖ ਸਕੇ।

ਸਿਰਸੇ ਦੇ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਡੇਰੇ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ 'ਰੱਬ
ਨੇਤੇ ਕਿ ਘਸੰਨ' ਦੇ ਫਾਰਮਲੇ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜੀ ਧਿਰ ਰਾਜ ਕਰ

ਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸੇ
ਨਾਲ ਅੱਖ ਮਿਲ ਕੇ
ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ
ਜਦੋਂ ਉਸ ਧਿਰ ਦੀ
ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੁਰੀ ਵੇਖਦਾ
ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਂਟਾ ਬਦਲ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉੱਹ
ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਭੁਗਤਿਆ,
ਪਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਦੀ ਧਿਰ ਜਿਤ ਨਾ
ਸਕੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ
ਰਗੜਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਗੁਰਾਂ ਕਦ ਦਿਤਾ। ਅਗਲੀਆਂ ਦੋ ਵਾਰੀਆਂ ਉਹ ਡਰਦਾ ਅਕਾਲੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਭੁਗਤਿਆ, ਪਰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਜੋਡੀਦਾਰ ਚੌਟਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਿਹੜੀ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਕਰਦੀ ਪਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਭਾਜਪਾ ਲੀਫਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ 'ਬੇਪੇਂਦੇ ਕਾ ਲੱਟਾ' (ਇਕ ਗੋਲ ਬੱਲੇ ਵਾਲਾ ਗੜਵਾ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਰਿਤੁ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪੱਕੀ ਧਿਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਹੁਣ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਉਹ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ: "ਨਾਲੇ ਰੰਨ ਬੁੱਝੀ, ਨਾਲੇ ਕੰਨ ਪਾਣੇ, ਇਸ ਇਸ਼ਕ 'ਤੋਂ ਅਸਾਂ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਸੁ"।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ,
ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਨਸ਼ੋਆਂ ਸੁਣ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ
ਨੱਚਦੀ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਧ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
ਚੱਬ ਹੋਠ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਬੜੇ ਕੇਸ
ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਲਾਟ ਤੇ ਗਰਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਉਠਿਆ
ਸੀ, ਫਿਰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ
ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਮੰਡਰੀ ਬਣਵਾਉਣ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਛਲੇ
ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖੰਭ ਉਗਣ ਪਿੱਛੋਂ
ਉਸ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚੱਬ
ਹੋਠ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ
ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦੇ ਸਾਧਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਮੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਹੱਥੋਂ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹ ਦਾ ਸਿਖਾਰ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਸਾਧੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਪੰਚੜੂਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਸਜ਼ਾ ਘੱਟ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਰਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਸੀ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਪੰਚੜੂਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਗੈਰ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ 'ਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੋਤਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ

'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਕੁਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੌਢੀ ਮੰਨਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰੋਕਾਰ ਉਸ 'ਚ ਅੰਨਾ ਭਰੋਸਾ ਜਿਤਾਓਂਦੇ ਸ਼ਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਪੀੜਤਾਂ) ਨਾਲ ਦਗ ਕਰਿਆਂ ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ, ਜਦੋਂ ਪੀੜਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸੰਗੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਸਨ। ਪੀੜਤਾਂ

ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਮਰ ਕੈਂਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੀਤੜਾਂ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਲਈ 10-10 ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟ ਇੰਡੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਪੁਰਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਿਹਤਾ ਕਿ ਇਕ ਪੀਤੜਾ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਵੀ ਗੁਰਜੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਟਰਾਇਲ ਲਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਛੱਡਰਪੜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੇਰ੍ਗ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮੀਆਂ ਦਾ

ਪਰਦਾਇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਵੀ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੇ ਤੱਥ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰਖੋ ਜਾਣਾਂਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਚਕੁਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰ ਜਨਾਹ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ 10-10 ਸਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਮਰ ਕੈਂਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਂਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਕੁਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਗੌਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਂਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਹਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਐਕਾਂ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਦਬਾਰਾ ਆਮਦ

(ਸਫ਼ਾ 16 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਇਹ ਮੰਨਣੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿੰਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਵਰਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ 'ਅੰਦੋਲਨ' ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਸੋਚੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਛੁਲ-ਕਪਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੰਗੇ ਗਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਰੱਖਿਅਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁਧਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਜੇ ਬੁਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਕਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਅੰਨਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਤੰਬੁੰਡੁੰ ਗੱਡਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਿੰਡਲਸੋਭੀ ਤਾਂ ਇਹੋ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ 2011 ਵਿੱਚ ਅੰਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਬੜਾ ਸਾਊਂ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਢਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਲੀਨਤੰਤਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਅੰਨਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਠੋਰਤਾ, ਨਾਬਰੀ ਦਾ ਤੱਹੀਂਦੀਆ ਕਰੀ ਬੈਠਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕਹਿਰ ਵਰਾਅ ਸਕਦੀ ਹੈ।

इस तेर्व अहिम नक्ता इह है कि आलमी संदरभ ऐतकी गाइष्ठ हो चुकिए हैं। 'अरबी बसंत'

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾ ਜਾਦੂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਨਾ ਜਮਹੁਰੀਅਤ ਆਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਆਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਮਨ, ਇਕਸੁਰਤਾ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਆਡਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਮੱਧ ਵਰਗ ਬਦਾਇੰਤਜ਼ਾਮੀ ਦੇ ਮਾਮਲੀ ਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤ ਮਾਤਰ ਤੋਂ ਸੁਖਾਲਿਆਂ ਹੀ ਝੁਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਝੱਟ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਏ ਵੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਦੌੜ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। 'ਅਰਬੀ ਬਸੰਤ' ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ੍ਰ ਖੇਤ੍ਰ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵੀ ਇਸ ਆਲਮੀ ਢਾਹੂ ਪ੍ਰਯੋਗਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਵ੍ਹਾਈਟ ਗਾਊਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦੁਲਾਲ ਜੰਮਿਆ ਬੈਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਭਾਰਤ ਵੀ ਦੁਜੀ ਅੰਨਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੌਖ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਤਕਰਲੁ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਗੁੰਧ ਮੌਦਰ ਤਕ ਦੇਂਤੂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੀਵ ਹਨ ਜੋ ਆਰਬਿਕਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਲਤਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤੁਲੀਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਭਿਸਟਾਚਾਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ
ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਧਿਰ ਸੀ। ਐਤਕੀ ਅੰਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ
ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬੋਸ

ਨਾਲ ਬਹਿ ਕੇ ਚੁਸਕੀਆਂ ਲੈਣਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਹੌਵੰਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼, ਰਸਮਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਅਨਿਹਾਂ ਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਸਟਰਵਾਦ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿੱਚ ਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਨਾ ਹੁਣ ਸਹੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸੰਤਰ ਸੰਤਰ ਵਾਲੀ ਝਾਕੀ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਲੱਭਣ ਲੁਗੇ ਤਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਤੇ ਬੇਤਹਾਸਾ ਹੱਸਿਦਿਆਂ ਦੇਖੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਚਾਤਾ ਹੋਇਆ ਸਮਾਜ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਮਨੋਵੇਗਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਸਮਰੱਥਾ ਹਰ ਰਾਤ ਮੱਠੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਹਿਕ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਬੰਬਿਕ 'ਹੈਮਰੇਜ' ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੁਝ-ਬੁਝ ਬਤੀ ਸੁਖਮਤਾ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਉਤੱਤਡਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਢੱਗ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਰੋਹ ਬੰਬਿਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ 'ਕਿਸਮਾ' ਦੇ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ 'ਕੋਂਡਿਟ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਸਾਹ ਨਾਲ ਘਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ

ਲੱਖਾਂ ਗਰੀਬ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਮਿਹਨਤਕਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਕਮਾਇਆ ਪੈਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਕਿ ਮੇਟੇ ਮੇਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ 'ਬਿਲੇ' ਅਸੋਕਾ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਹੈਡਰੂਆਰਟਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨਾਲ ਸੌਂਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ, ਸਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਮਿਹਨਤਕਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ ਦੁੱਖ ਭਰੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਤੇ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਹਿਸੁਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਸਾਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰੇਕ ਹੱਫਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਾਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਖਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੀਡਰਸਿਪ ਵੱਲ ਸਨੋਹ-ਬਰੀ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ ਜਦੋਕਿਸੇ ਯਸਵੰਤ ਸਿਨਹਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਇਆਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤ' ਕਹਿ ਕੇ ਛੁਟਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਛੋਟਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁੱਹੜ ਚੁੱਕਿਆ ਮੁਲਕ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਕਿੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਬੱਕੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਬੇਹੱਦ ਖਤਰਨਾਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨੇਕਨੀਅਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਡਰਾਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਜਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਾਲ ਅੱਗੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਚੁੰਗਲ 'ਤੇ ਜਾ ਮੁੱਕਦਾ ਹੈ।

FREMONT FORD

The Store That Gives You More
New or Used Cars

ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ
ਕਾਰਾਂ ਵਾਜ਼ ਕੀਮਤ 'ਤੇ
ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਸੈਮ)
sales manager

ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ

39700 Balentine Drive - Newark, CA 94560

Cell : (530) 249-2582

ssingh@fremontford.com www.fremontford.com

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ 530-249-2582

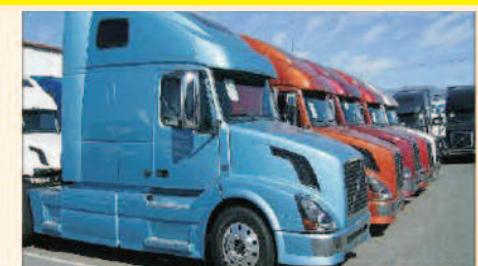

**TEC
Equipment**

Your Best Business Partner

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਿੇ ਹਾਂ

Harjinder Singh Bal

Direct (510) 577-5509

Cell (510) 613-3573

hsingh@tecequipment.com

**8099 S Coliseum Way
Oakland, CA 94621**

www.tecequipment.com

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ (ਕੈਲੋਟੇਰਨੀਆ)

**ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ (ਦਿਵਾਲੀ) ਦੀਆਂ
ਬਹੁਤ - ਬਹੁਤ ਵਧਾਈਆਂ**

ਬੰਦੀ ਛੋੜ (ਦਿਵਾਲੀ) ਸਮਾਗਮ

19 ਅਕਤੂਬਰ 2017 (ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ)

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥
ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ (ਦਿਵਾਲੀ) ਦਾ
ਤਿਉਹਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ
ਘਰ ਨੂੰ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

19 ਅਕਤੂਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਪਹਾੜੀਆਂ
'ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਜੱਗ-ਮੱਗ ਕਰਦਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਦ੍ਰਿਸ਼
ਸਿਰਜੇਗਾ।

ਇਸ ਸੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ
ਕਰੋ: ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਮੁੱਖ ਗੰਬੀ) 408-274-9373

ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ
ਸਕਿਊਰਟੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਦੀਵੇ ਅਤੇ
ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ
ਦਾ ਵਾਜ਼ਬ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ
ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਥਾ - ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜਥਾ - ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ
ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਜਥਾ - ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਾਲੇ
ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਥਾ - ਗੰਗਾ ਨਗਰ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਥਾ,
ਕਥਾਵਾਚਕ - ਭਾਈ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ - ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ
ਢਾਡੀ ਜਥਾ - ਬੀਬੀ ਚੰਚਲਦੀਪ ਕੌਰ
ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

**ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਲੇ ਭਟੂਰਿਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਲੋਂ ਮਠਿਆਈ, ਚਾਹ ਪਕੈੜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ**

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ
ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ।**

"Fireworks are not allowed at Gurdwara premises" ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ

**ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ
3636 Gurdwara Ave, San Jose CA 95148**

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ: www.sanjosegurdwara.org